

Notariaat magazine

maandelijks informatie- en opinieblad
voor en over het notariaat

editie 5 | mei 2012 | jaargang 12

*Van Gerven
aan het roer*

8

*Vakantiehuis
kopen via
eigen notaris*

16

*Debat over
marktverdieping*

26

Topvrouwen in het notariaat

KNB

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Sdu UITGEVERS

Zó zijn we niet getrouwd!

Trouwen, geregistreerd partnerschap of samenwonen; wat past het best bij u? Bent u al jaren samen? Dan is het goed om eens na te gaan of de gemaakte afspraken nog wel passen bij uw huidige levenssituatie. Doe de test in 3 minuten en ontvang direct een advies met uw belangrijkste aandachtspunten.

Doe de online
test op
[www.zozijnwe
nietgetrouwd.nl](http://www.zozijnwe
nietgetrouwd.nl)

Je regelt het bij de notaris

HET WONDER IN HET WEILAND

Het is 1881, de stad houdt op bij wat nu de Weteringschans is. Zes keurige heren kijken uit over het eindeloze weiland en bedenken een krankzinnig plan. Een Concertgebouw van wereldniveau. *Dáár?* Ja, daar. Zeven jaar later is het wonder geschied. En het is ook nog eens een akoestisch wereldwonder. Volledig betaald door particulieren.

Nog steeds draait Het Concertgebouw voor 95% op private middelen. Als u wilt toetreden tot de geweldige particuliere traditie die sinds 1888 Het Concertgebouw in stand houdt, bent u meer dan welkom.

8 Van Gerven aan het roer

De uitkomst is bekend: het nieuwe KNB-bestuur bestaat uit drie leden van het vorige bestuur, drie leden van Notaris voor Rechtszekerheid en – binnenkort – een vertegenwoordiger van de grote kantoren. Zonder slag of stoot ging dit allemaal niet. In de ledenraadvergadering in april is stevig gediscussieerd.

16 Vakantiehuis kopen via eigen notaris

Een Spaans vakantiehuis kopen of verkopen doe je in Spanje. Maar voor de overdracht en het transport kun je sinds kort terecht bij een notaris in eigen land. De Europese organisatie van kadastrafunctionarissen ELRA en de Europese koepel van notariële beroepsorganisaties CNUE werken beide aan een eigen elektronisch systeem om onroerend goed grensoverschrijdend te transporteren.

Beroeps- en praktijkuitoefening

- 32 Column Van Gerven
- 32 Wat doe jij eigenlijk?!
- 33 Afwijzing bezwaar ledenbijdrage
excedentverzekering gegrond
- 33 Doe mee met onderzoek
personenvennootschappen
- 34 Praktijkinformatie Kadaster
- 35 Cursus Hammerstein
- 35 KNB Cursusagenda

Verder in dit nummer

- 6 Nieuws
- 11 Stelling: Ondernemerschap kun je leren
- 12 Utrechtse notarissen sponsoren Romeinse punter
- 14 Notarissen aan de slag tijdens Week van het
Testament
- 19 Van die dingen
- 24 En verder: Monique Laenen
- 28 Biesheuvel opent symposium KNB
- 29 Specialisten
- 30 Opinie
- 36 Tuchtrect
- 38 Personalialia
- 38 Kanocolumn

20 Topvrouwen in het notariaat

De één wilde vroeger balletlerares worden, de ander beroemd. En de derde had maar één ding voor ogen: de boerderij van haar grootouders runnen. Uiteindelijk stapten ze alle drie het notariaat in, vervullen een leidinggevende rol en hebben belangrijke nevenfuncties. Hierdoor behoren ze nu tot een select gezelschap van vrouwelijke topnotarissen. Want het aantal vrouwelijke kandidaten dat notaris wordt, ligt nog ver achter bij het aantal mannen.

26 Stemmen met de voeten

Tijdens het Lagerhuisdebat over marktverdieping in het notariaat op het symposium van de KNB gingen leden met elkaar in discussie over twee stellingen rondom specialiseren. Wat waren de meningen? Een compilatie.

OP DE COVER

Jelly Posthumus, Saskia Laseur, Karen Verkerk (v.l.n.r.) vertellen op pagina 20 dat vrouwen in het notariaat het juiste moment moeten pakken.

Notariaat Magazine
editie 5, mei 2012

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.400 notarissen en 1.850 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111
fax: 070 3621749

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Clemens van Gessel (correctie),
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Ren e Didde, Bouke Hoving, Roel Ottow, Henk Sasse, Peter Steeman, Arnoud Veilbrief, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Kees Louwerens, Maarten Meijer (voorzitter), Hens Meengs, Ari en Nielsen, Nora van Oostrom-Streep, Dorine Oudhof, Mariska Verkooijen en Teska van Vuren

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: DeltaHage
grafische dienstverlening, Den Haag

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 102,50 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sales & Services, Gerrit Kulsdom Postbus 2317, 1620 EH Hoorntelefoon: 0229 212111, fax: 0229 270404
e-mail: administratie@salesandservices.nl

ISSN: 1568-4121

  KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopie ren, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Kandidaat-notaris benoemd tot 'Intendant der Koninklijke Paleizen'

Kandidaat-notaris Ewoud Dahmen is door Hare Majesteit de Koningin benoemd tot Intendant der Koninklijke Paleizen. Ook heeft hij de functies als Algemeen Beheerder van de Koninklijke landgoederen 'de Horsten' en Intendant van het Jachtslot 'Het Oude Loo' gekregen. Hij begint op 15 juni aan zijn nieuwe baan.

Dahmen studeerde notarieel recht in Utrecht en volgde daarna de beroepsopleiding Notariaat. Van 1999 tot 2008 was hij kandidaat-notaris in Den Haag, New York en Amsterdam. Sinds 2008 is hij rentmeester bij Stichting Landschap Noord-Holland. Hier is hij verantwoordelijk voor de aankoop van nieuwe natuurgebieden, het beheer van alle opstallen, de aansturing van de afdeling Rentmeesterij en het leidinggeven aan diverse inrichtingsprojecten.

Verploegen nieuwe voorzitter VASN

Joost Verploegen is de nieuwe voorzitter van de Vereniging voor Agrarisch Specialisten in het Notariaat (VASN).

Verploegen werkt bij Bruggink & Van Beek Notarissen in het Gelderse Wijchen. Hij was al vijf jaar bestuurslid voor de VASN. Hij volgt Ans Post op die de afgelopen jaren de rol van voorzitter vervulde.

NVB gaat bankverklaring aanpassen

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) wil op korte termijn de bankverklaring, als alternatief van de verklaring van erfrecht, aanpassen. Hierdoor moet duidelijk worden dat ondertekening van de bankverklaring doorgaans leidt tot zuivere aanvaarding. Dat antwoordt staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie op eerdere Kamervragen hierover.

Volgens de staatssecretaris aanvaardt een erfgenaam een nalatenschap zuiver wanneer hij de bankverklaring ondertekent en zich het rekeningtegoed toe-eigent. Banken wijzen de erfgenamen ook op die consequentie bij de ondertekening van de verklaring. Toch voert de NVB overleg met haar leden om, naar aanleiding van signalen uit de praktijk, de verklaring op dit punt aan te passen en te verduidelijken. Teeven antwoordt hiermee op Kamervragen van het PvdA-Kamerlid Recourt.

'BANKVERKLARING WERKT SNELLER EN IS KOSTELOOS'

Teeven ziet weinig verschil tussen het gebruik van een verklaring van erfrecht of een bankverklaring. Het resultaat – het krijgen van het rekeningtegoed – is hetzelfde, alleen gaat

dit met een bankverklaring sneller en zonder kosten. Teeven onderkent wel dat de bankverklaring niet dezelfde waarborgen biedt. Zo loopt een bank risico's wanneer later blijkt dat het formulier niet juist is ingevuld. Teeven raadt de banken daarom aan bij twijfel over de juistheid van de informatie een verklaring van erfrecht te vragen. De staatssecretaris benadrukt verder dat in de bankverklaring geen algemene uitsluiting van aansprakelijkheid is opgenomen. Zo'n uitsluiting is ook helemaal niet mogelijk, aldus Teeven.

Onzekerheid over financierbaarheid van nieuwe erfpachtrechten

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft de geldigheid van de 'Criteria voor financierbaarheid van bestaande erfpachtrechten' niet verlengd. Dat betekent dat er nog geen duidelijkheid bestaat over de financierbaarheid van erfpachtrechten die ná 1 april 2012 worden gevestigd.

Sinds 16 april kunnen bestaande erfpachtrechten worden getoetst aan de 'Criteria voor financierbaarheid van bestaande erfpachtrechten'. Deze criteria gelden voor erfpachtrechten die vóór 1 april 2012 zijn gevestigd en zijn uitgewerkt in het model voor de erfpachtopinie. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft er bij de NVB sterk op aangedrongen de geldigheid van deze criteria voor onbepaalde tijd te verlengen. De NVB heeft aan dit verzoek geen gehoor gegeven.

INDIVIDUELE BEOORDELING

De NVB laat in een persbericht van 11 april 2012 weten dat banken zich nog beraden op de basisvoorwaarden voor de financierbaarheid van erfpachtrechten die zijn gevestigd ná 1 april 2012. Volgens de NVB zullen banken bij de beoordeling van nieuwe erfpachtrechten een individuele beoordeling maken, waarbij ten minste de bestaande criteria als uitgangspunt zullen gelden. Een bank kan dus de financiering van een nieuw erfpachtrecht afwijzen, ook indien het voldoet aan de 'Criteria voor financierbaarheid van bestaande erfpachtrechten'.

MODELERFPACHTVOORWAARDEN

De KNB is met de NVB in gesprek over basisvoorwaarden voor financierbaarheid van nieuwe erfpachtrechten. Het standpunt van de KNB is dat zowel consumenten als banken gebaat zijn bij het ontwikkelen van modelerfpachtopinies die voldoen aan door de NVB geaccordeerde basisvoorwaarden voor financierbaarheid.

Notaris **Arjan Kuiper** uit Montfoort was zo maart te zien in een uitzending van televisieprogramma *Man bijt hond*. In de rubriek 'Met de muziek mee' presenteerde hij zijn favoriete plaat: 'Rise' van Eddie Vedder. In het twee minuten durende item maken we kennis met zijn vriendin Jolanda, poes Pardoes en cavia Dollie. Kuiper wordt neergezet als iemand die van muziek, dansen, motorrijden en scouting houdt.

Waarom Man bijt hond?

'De redactie was op zoek naar een jonge notaris. Daarom belde een van de redacteurs met een collega van mij in Leerdam. Zij zag er niet zoveel in en verwees door naar mij. Ik zag zo'n item wel zitten. Het is een prachtige manier om te laten zien dat notarissen niet "stoffig" zijn.'

Is een persoonlijk item wel wat voor een notaris?

'Veel notarissen laten inderdaad weinig van zichzelf zien. Maar mij leek het leuk. Ik doe toch niets gekks? En misschien levert het nog wel wat publiciteit op. Een van mijn cliënten, een beetje stugge man, had het item op televisie gezien. Hij riep de volgende keer toen hij bij mij kwam. "U kunt wel leuk dansen meneer Kuiper", dat zijn leuke dingen.'

Hoeveel tijd heeft het opnemen gekost?

'In eerste instantie werd ik telefonisch geïnterviewd om te kijken wat mijn hobby's zijn. Vervolgens kwam er iemand langs, op een woensdagavond tussen 19.00 uur en 21.00 uur. Twee uur lang is de man bezig geweest. Hij was alleen en moest dus interviewen en filmen. Daar keek ik wel van op. Ik had een heel camerateam verwacht.'

En moest er vaak iets over worden gedaan?

'Ja, ik heb bepaalde dingen meerdere keren moeten doen. Het aankondigen van de plaat bijvoorbeeld. Zo hebben we ook heel wat afgedanst en is de poes vrij lang gefilmd. Uiteindelijk ging de verslaggever weg met anderhalf uur materiaal. En dat voor een item van twee minuten.'

Wat heeft het opgeleverd?

'De volgende dag stond de telefoon helaas niet zo roodgloeiend als ik had gedacht. Wel sprak ik veel mensen die het hadden gezien en het leuk vonden. Maar nieuwe klanten? Dat denk ik niet. Ik heb ook weinig reacties uit de branche gehad. Maar ik zou het zo weer doen. We moeten van het stoffige imago af en laten zien dat we ook jong en fris zijn. Dit soort dingen kunnen daar goed bij helpen. Misschien iets voor ons toekomstig boegbeeld?'

Verhoging griffierechten gaat niet door

Het plan om de griffierechten te verhogen, lijkt voorlopig van de baan. Het kabinet wilde de verhoging per 1 juli invoeren, maar de SGP-fractie in de Eerste Kamer is tegen. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) is tevreden dat de verhoging vooralsnog niet doorgaat.

Griffierechten zijn de kosten die aan de rechtbank betaald moeten worden om een zaak aan te spannen. Het gaat daarbij nu vaak om relatief lage bedragen, maar door de kabinetsplannen zouden die sterk oplopen.

SGP-FRACTIE EERSTE KAMER IS TEGEN

De kans dat dit plan door de Eerste Kamer komt, is nu echter nihil omdat SGP-senator Gerrit Holdijk niet van plan is voor het voorstel te stemmen, terwijl het kabinet voor een

meerderheid in de Eerste Kamer afhankelijk is van diezelfde SGP. Een debat in de Tweede Kamer over verhoging van de griffierechten is deze week uitgesteld tot eind mei. Invoering per 1 juli, zoals het kabinet had voorzien, is nu niet haalbaar.

SCHRAPPEN RECHTERLIJKE TOETS ALS ALTERNATIEF

Het kabinet hoopte zo'n 240 miljoen euro te besparen door de griffierechten te verhogen. Er kwam al gauw veel protest tegen het plan. Ook de KNB vindt dat het opwerpen van een dergelijke belemmering voor de burger onwenselijk is, omdat burgers daardoor zullen afzien van rechtshandelingen waarvoor een rechterlijke toets is voorgeschreven. En dat heeft volgens de KNB ook effect op de betaalbaarheid van notariële dienstverlening en op een vlot verloop van het rechtsverkeer. De beroepsorganisatie vindt het schrappen van de rechterlijke toets die voor sommige rechtshandelingen verplicht is, een goed alternatief voor besparing van deze kosten. Die toets heeft tot doel om alle betrokken belangen af te wegen. De notaris is op grond van de Wet op het notarisambt al verplicht zo'n afweging te maken.

#Socialmedia

Ondertussen op Twitter

Op Twitter zijn alleen maar positieve berichten te vinden over het feit dat de verhoging van griffierechten voorlopig niet doorgaat. PvdA Tweede Kamer-lid Jeroen Recourt meldt op het sociale medium dat er in mei verder over wordt gesproken

Sander Terphuis (staatsrechtjurist en kandidaat-Kamerlid voor de PvdA)

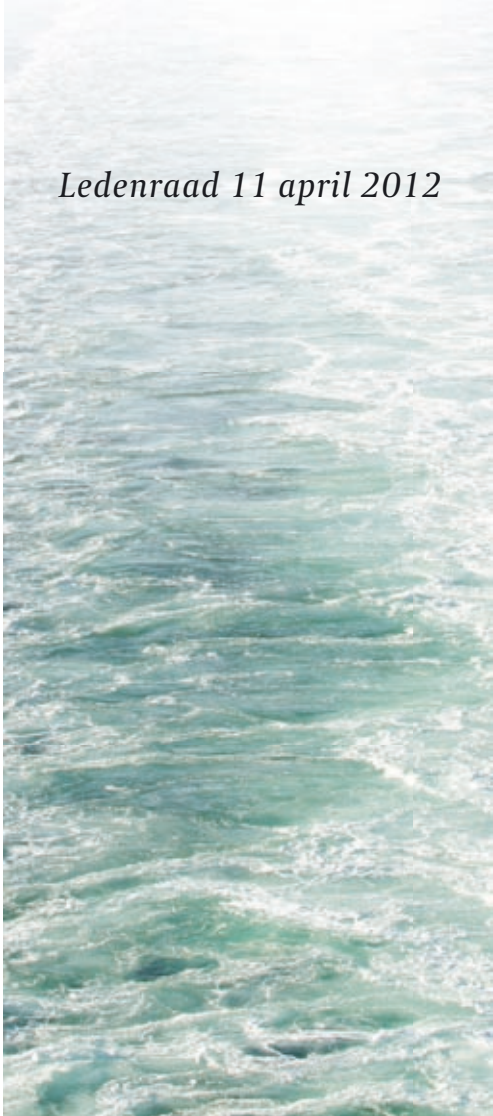
Bart Combée (directeur Consumentenbond)

Paul Maarten Smit (ondernemer en communicatieadviseur)

Rommert Krijtenburg (lid D66)

De uitkomst is bekend: het nieuwe KNB-bestuur bestaat uit drie leden van het vorige bestuur, drie leden van Notaris voor Rechtszekerheid en – binnenkort – een vertegenwoordiger van de grote kantoren. Zonder slag of stoot ging dit allemaal niet. In de ledenraadvergadering in april is stevig gediscussieerd.

TEKST Henriette van Wermeskerken | FOTO'S Truus van Gog

Er ligt een zware taak op u om dit te gaan waarmaken.' Hiermee richtte voorzitter Erik Feijen zich aan het einde van de ledenraad tot het nieuw gekozen bestuur. Vanaf twee uur 's-middags zat die ledenraad bijeen in Utrecht. Anders dan de vorige vergadering was deze openbaar, en bleef dat ook. Toen er uiteindelijk werd gestemd, rond half zeven, sprak een overgrote meerderheid zich uit voor het door de groep Notaris voor Rechtszekerheid voorgestelde bestuur. De vóórstemmers vertegenwoordigden ruim 2500 van de ruim 3300 notarissen en kandidaat-notarissen. Het lijkt een geweldige overwinning. Maar er ging een lange en zware discussie aan vooraf, waarin de ledenraad ook alternatieve mogelijkheden besprak. Verschillende leden brachten hun stem uit met 'pijn in de buik'. Voorzitter Feijen waarschuwde dat het niet gepast zou zijn om 'juichend te roepen dat iedereen dolblij is'. Dat zou niet overeenstemmen met de beraadslaging die net had plaatsgevonden.

Hij concludeerde dan ook dat het voorstel aangenomen was, 'maar niet van harte'.

BEPERKTE TIJD

Nu er een nieuw bestuur is, krijgt het notariële schip van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) weer vaste koers, zo is de verwachting. De storm die al een tijd rommelde en die op 6 maart in alle hevigheid opstak toen de ledenraad het bestuur naar huis zond, is gaan liggen. Toch zal Ruud van Gerven, de nieuwe voorzitter, zich het komende halfjaar niet in rustig vaarwater bevinden. Na zes, hooguit negen maanden zal Van Gerven het stokje overdragen aan Franc Wilmink en in die tijd moet de nieuwe koers duidelijk gestalte hebben gekregen. De plannen die in de notitie 'Een nieuwe koers. De notaris staat voor rechtszekerheid, kwaliteit en vertrouwen' staan, moeten dan volledig zijn ontvouwd en ingezet. Ook de andere twee nieuwe bestuursleden van Notaris voor Rechtszekerheid, Jef Oomen en Dorine Oudhof, zijn maar een

beperkte tijd voor de bestuursfunctie beschikbaar. Hoewel de drie bestuursleden de tijd die zij in het bestuur zullen blijven van te voren al begrensd hebben, zullen zij zich er wel op volle kracht instorten. Van Gerven: 'Mijn kantoor staat er volledig achter en stelt mij in de gelegenheid bijna mijn volledige werkweek aan de bestuursfunctie te besteden.' Ook Oomen en Oudhof zullen meer tijd dan gebruikelijk in de bestuurstaak steken. Maar langer blijven dan nu is aangekondigd, is niet bespreekbaar, zo vertelden de drie bestuursleden toen de vergadering daarnaar vroeg.

'WIE A ZEGT'

De bereidheid om maar een deel van de bestuurstermijn vol te maken, dreigde een breekpunt te worden. Een groot deel van de aanwezigen had hier moeite mee. 'Waarom neemt Notaris voor Rechtszekerheid nu niet de volle verantwoordelijkheid? Wie A zegt moet B zeggen. Stel dat er het komende halfjaar niet genoeg wordt gerealiseerd: wat gebeurt er dan? Moeten de overige bestuursleden dan de plannen van Notaris voor Rechtszekerheid uitvoeren, terwijl jullie drie zelf vertrekken?' vroeg een van de leden zich af. Wilmink nam hierop het woord en verzekerde de aanwezigen dat het nieuwe bestuur als eenheid moet worden gezien, en dat alle zeven

Van Gerven aan het roer

‘De koers moet nú worden verlegd. Daar maak ik mij sterk voor’

bestuursleden de vijf speerpunten van Notaris voor Rechtszekerheid onderschrijven. ‘Wij als bestuur onderschrijven de uitgangspunten als startpunten. Niet als eindpunten’, aldus Wilmink. Aan Van Gerven werd de vraag voorgelegd waarom hij zich niet voor de volle termijn wilde committeren. ‘Het is een bijzondere situatie’, zo luidde het antwoord van Van Gerven. ‘De eerste zes à acht maanden moeten we de focus leggen op de nieuwe beleidspunten. Als we dat niet binnen die termijn in de steigers kunnen krijgen, lukt het binnen twee jaar ook niet. Er moet een einde komen aan de situatie die we hebben, de koers moet nú worden verlegd. Daar maak ik mij sterk voor.’ Van Gerven benadrukte dat tegelijkertijd de lopende zaken gedaan moeten worden. Juist in verband met die continuïteit was gekozen voor deze diverse samenstelling van het bestuur: leden uit de groep Notaris voor Rechtszekerheid naast leden uit het vorige bestuur. Geertjan Sarneel, de vorige voorzitter, was sceptisch over de tijdelijke termijn van de nieuwe voorzitter. ‘Een halfjaar is net genoeg om je in te werken als voorzitter.’ Maar Van Gerven hield voet bij stuk: zes tot maximaal negen maanden en langer niet. ‘Ik ga het nieuwe project uitvoeren en zal me daar volledig op storten’, zo verzekerde hij de vergadering. Ook Oomen en Oudhof waren

hier onverbiddelijk in. Met een (direct) voorzitterschap van Wilmink, zoals vanuit de vergadering werd gesuggereerd, gingen de drie Notaris voor Rechtszekerheid-kandidaten niet akkoord, en het had ook niet de voorkeur van Wilmink zelf.

BELANGENBEHARTIGING

Voordat de vergadering over het nieuwe bestuur stemde, werd inhoudelijk over de vijf speerpunten van Notaris voor Rechtszekerheid gesproken: ‘In transitie’ herschrijven, een nieuwe entiteit in het leven roepen voor de belangenbehartiging, de organisatie van KNB en bureau tegen het licht houden, en iemand als boegbeeld aanstellen. Van Gerven hield een presentatie. In de daarop volgende discussie werd snel duidelijk dat een grote meerderheid zich niet kon vinden in het voorstel een nieuwe entiteit voor de belangenbehartiging op te richten, althans niet direct. ‘Laten we het eerst maar eens gewoon met de KNB proberen’, zo was te horen tijdens het rondje langs de ringen. Het bezwaar dat de wet formeel echte belangenbehartiging niet toestaat, werd niet als onoverkomelijk gezien. Daarbij speelde ook een rol dat het moeilijk is een onderscheid te maken tussen het belang van de rol van het notariaat als maatschappelijk en dus algemeen belang, en de belangen van de notarissen afzonderlijk.

In de andere vier speerpunten kon men zich in het algemeen goed vinden. En dat is belangrijk, want zoals voorzitter Feijen benadrukte: de ledenraad bepaalt het beleid, niet het bestuur. Waar het oorspronkelijke voorstel uitging van een entiteit met veel taken, ligt de focus in de ledenraad meer op een orde, een beroepsorganisatie met veel taken waarbij een entiteit alleen wordt ingesteld als het niet anders kan voor de behartiging van de belangen. En waarbij die entiteit mogelijk minder taken krijgt dan oorspronkelijk voorzien. Regelmatig overleg tussen bestuur en ledenraad blijft noodzakelijk.

DIVERSE DISCUSSIES

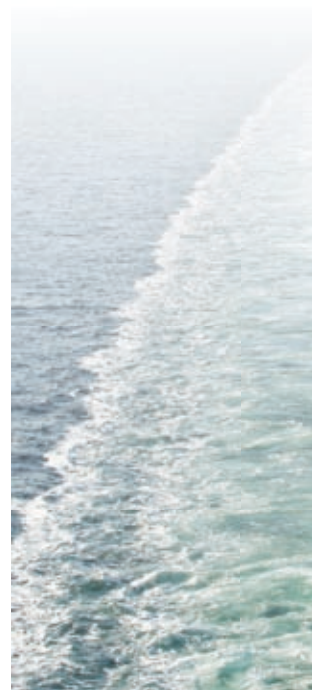
Marco Stout, het jongste bestuurslid en portefeuillehouder Kandidatenzaken, noemde het opvallend dat Notaris voor Rechtszekerheid zich sterk zegt te maken voor de positie van kandidaat-notarissen, maar dat het voorgestelde bestuur bestaat uit vijf notarissen en maar twee kandidaat-notarissen in plaats van de gebruikelijke drie. Een andere zorg zag hij in de leeftijdsopbouw: ‘Iemand van veertig, iemand van vijfenveertig en vijf mensen boven de vijftig. Wie rond de dertig is, herkent zich daarin niet echt.’

Verskillende aanwezigen vonden dit goede punten en geopperd werd dat dit mogelijk

De nieuwe – tijdelijke – voorzitter

Ruud van Gerven (Maastricht, 1955) is sinds 1987 notaris in Nijmegen, waar hij studeerde en waar hij woont. In 1982 begon hij als kandidaat-notaris. Van Gerven is getrouwd en heeft vier kinderen.

bij de opvolgende bestuursleden anders zou kunnen zijn. Ook het feit dat er (weer) maar één vrouw in het bestuur zou komen, vond men jammer. Zo werden nog wat zaken besproken, zoals de gevolgen als een meerderheid tegen het voorgestelde nieuwe bestuur zou stemmen. Dan zou de KNB zonder bestuur zitten. Ook werd geopperd dat Notaris voor Rechtszekerheid de opdracht zou moeten krijgen om met bestuursleden te komen die hetzij direct voor de volle termijn zitting wilden nemen, of om na de eerste periode zelf nieuwe kandidaten voor te stellen. Hiertegen werd ingebracht dat een bestuur zo'n opdracht niet hoeft te aanvaarden. Feijen wees erop dat het bestuur alleen benoemd kan worden voor de gebruikelijke termijn, een andere mogelijkheid is er niet. Verder kan de ledenraad het bestuur niet afhouden van voortijdig opstappen. In zoverre gold dus 'take it or leave it'. Ook over de procedurele gang van zaken werd gediscussieerd, waarbij duidelijk werd dat het zevende bestuurslid, de vertegenwoordiger van de grote kantoren, op deze vergadering nog niet benoemd kon worden in verband met termijnen. Hamith Breedveld, de beoogde kandidaat die ook aanwezig was, zou dus op een later tijdstip zijn positie als zevende bestuurslid innemen. Verschillende leden stelden voor om het

democratisch gehalte van de ledenraad op een volgende vergadering eens aan de orde te stellen. Want ruim een maand geleden kozen de leden op de ringen *en masse* voor een nieuwe koers, maar op de ringvergadering die voorafging aan deze ledenraad, was de opkomst alweer tot het gebruikelijke lage niveau teruggezakt. Handelen in de geest van wat de leden willen, wordt daardoor moeilijk. 'Hebben de leden vorige keer niet massaal voor Notaris voor Rechtszekerheid gestemd, zodat wij nu gewoon dit bestuur moeten benoemen?', vroeg iemand zich af. De ledenraad stemt weliswaar zonder last of ruggespraak, maar algemeen probeert men toch de mening van de ringen te vertegenwoordigen.

TAKENPAKKET

Aan het eind van de vergadering bedankte de voorzitter de bestuursleden die afscheid nemen. Sarneel prees de moed van het nieuwe bestuur en wenste de bestuursleden veel succes. 'Het is een goede vergadering geweest, met stevige en inhoudelijk relevante discussies', zo keek hij terug. Ook Hans Kuijpers, directeur Beleid en Organisatie van het bureau van de KNB, was tevreden met het verloop van de vergadering. 'Alle argumenten pro en contra zijn de revue gepasseerd. Dat de nieuwe bestuursleden maar kort zitting in het bestuur willen nemen, was vanaf het begin duidelijk, en dus geen verrassing. Ik heb geen moeite om de organisatie en het bureau van de KNB

te laten doorlichten door een extern bureau. Het kan voor geen enkele organisatie kwaad om periodiek eens onder de loep te worden genomen. Zelf hebben we de afgelopen jaren verschillende projecten gedaan om de bedrijfsvoering te verbeteren, dus ik heb er alle vertrouwen in. Op basis van een goede analyse kunnen we vervolgens kijken wat er nu wel en niet tot het takenpakket van de KNB hoort. Ook kunnen we daarbij ons licht eens opsteken bij andere pbo's, zoals die van de advocaten, de accountants en de gerechtsdeurwaarders. Zelf denk ik dat lobbywerk gewoon tot het takenpakket hoort van een pbo, dus ook van de KNB.' ■

Stelling:

Ondernemerschap
hoeft niet in je bloed te zitten,
maar
kun je leren

Arko Veefkind, directeur
a.i. van stichting Jong
Ondernemen

'Ondernemerschap zit voor een groot deel in je bloed, maar je kunt ook een heleboel ondernemende vaardigheden aanleren! Al sinds 1990 bieden wij als springplank naar ondernemerschap programma's aan om leerlingen en studenten kennis te laten maken met ondernemen. Door handvatten te geven en te stimuleren, kun je mensen zeker leren ondernemen. Anders zouden organisaties als Jong Ondernemen geen bestaansrecht hebben. Uit evaluaties blijkt dat ondernemerschapsonderwijs ondernemerschap op een latere leeftijd stimuleert. De deelnemers van onze programma's gaan echt ondernemen en zetten een eigen bedrijf op. Van productidee tot liquidatie. Een *learning by doing*-situatie waar ze ontzettend veel van leren, juist door te doen. Ze bedenken een product of dienst, doen marktonderzoek, schrijven een ondernemingsplan en gaan op zoek naar aandeelhouders. Met het aandelengeld gaan ze het product of de dienst (laten) maken en brengen ze het op de markt. Ze zoeken leveranciers, maken offertes, hebben klantcontact. Alles is met echt geld, echte producten, echte klanten en echte leveranciers. Ontzettend leerzaam, dus ja: ondernemen kun je leren!

Half april was de Week van de Ondernemer. Een gelegenheid voor de mkb-ondernemer – waaronder de notaris – om interessante workshops te volgen

en inspiratie op te doen. Maar hoe zit het nu met dat ondernemerschap? Zit dat in je? Ben je iemand die risico's wil nemen? Of kun je het ook leren?

Pieter Monsma, spreker,
trainer en lifecoach

'Als boer, en ook daarna, ben ik altijd ondernemer geweest. Eigenlijk heb ik altijd die vrijheid gevoeld om zelfstandig mijn leven te bepalen. Of dat in je bloed zit, is een tweede. Ik ben het met de stelling zodanig eens dat ik denk dat iedereen het ondernemerschap potentieel in zijn bloed heeft. Bij de ene is het wél, en bij de ander is het niét "ontkiemd". En er zijn mensen waar het potentiële zaad "droog in de grond ligt, wachtend op een moment dat er water bij komt". En dan is het direct te leren.

Wat bedoel ik daarmee? Dat mensen een reden, soms zelfs een crisis, nodig hebben om in te zien dat ze wel degelijk de capaciteit hebben om te ondernemen. En daarna, gek genoeg, ontspruiten en succes hebben. Degenen die meteen ondernemend zijn begonnen, hebben dat "zaaibed" meegekregen, of de

interesse was direct aanwezig. Diegenen die nooit zullen ondernemen, hebben óf de motivatie niet, óf de omgevingsfactoren hebben geen, of een negatieve invloed om het ondernemen te leren. Dus iedereen heeft het gen in het bloed, en dat gen heeft een mooi "zaaibedje nodig met warmte en vocht". Dan leert men het vanzelf.'

'In boeken en artikelen krijgt ondernemerschap, door het koppelen van succesverhalen aan persoonlijke ambities, visies en vaardigheden, onterecht een mythologische omvang. Vaak versterkt door het gebruik van iconische stereotypen als Richard Branson, Bill Gates en Steve Jobs. De vraag of je ondernemerschap kunt leren of dat het aangeboren is, houdt vooral mensen bezig die zelf geen ondernemer zijn, maar die overwegen een onderneming te starten. Een aantal van hen huivert en twijfelt. Om opgebouwde zekerheden los te laten,

Kees Louwerens, verander-
manager De Galan Groep

het vaste salaris, het opgebouwde pensioen. Maar ook of men een goede ondernemer zou zijn. Welke producten en diensten moet ik leveren? Aan wie? Hoe bereik ik die doelgroep? Waar in moet ik investeren? Het belangrijkste aspect van ondernemerschap is de overtuiging dat er aan een specifiek product of dienst zoveel behoefte bestaat dat je het winstgevend kan verkopen. Wanneer ondernemers spreken over kansen zien en benutten, of risico's durven nemen, of het gat in de markt, dan hebben ze het over deze overtuiging. De rest is eigenlijk bijzaak. Deze overtuiging maakt dat risico's voor ondernemers aanvaardbaar worden en ook dat de ondernemer overtuigend is naar anderen toe. Een goed product verkoopt zichzelf immers niet. In eerste instantie begint dat bij de overtuiging van de ondernemer zelf. In latere fasen van de onderneming noemen we dat marketing, maar die heeft vaak niet meer dezelfde kracht als het initiële verhaal van de ondernemer zelf. Onlangs zat ik op een verjaardag met een vrouw te praten die zei: "Ik zit er over te denken om voor mezelf te beginnen, als zzp'er." Ik vroeg haar: "Wat ga je doen, wat wordt je business?" Dat wist ze nog niet.'

Utrechtse notarissen
sponsoren Romeinse punter

‘Het gaat niet alleen om behoud van historisch erfgoed’

Maandenlang bouwden de leerlingen van Stichting Bouwloods Utrecht aan de reconstructie van een Romeinse punter. De bouw kwam tot stand dankzij sponsoring van de Vereniging van Notarissen te Utrecht. De reconstructie van het schip werd 13 april in het bijzijn van de notarissen gedoopt door oud-Kamerlid en lid van Raad van State Laetitia Griffith.

TEKST Peter Steeman | FOTO'S Truus van Gog

‘We gingen direct hout bestellen’, aldus directeur Liesbeth Bouwhuis. Bij haar Stichting Bouwloods Utrecht was de blijdschap groot toen bekend werd dat de jubileumcommissie van de Vereniging van Notarissen te Utrecht voor hun project gekozen had. Bouwloods is een van de organisaties die was gevraagd met een projectvoorstel te komen. De stichting hoefde niet lang na te denken. In Leidsche Rijn, waar de stichting is gehuisvest,

zijn bij opgravingen verschillende Romeinse schepen gevonden. Al eerder werd een reconstructie van een Romeins vrachtschip door leerlingen van de stichting gebouwd. In 2008 werden vlak naast de locatie van de stichting in een dichtgeslibde rivierbedding de restanten van een Romeinse punter gevonden. Het schip werd 1800 jaar geleden gebruikt om handelswaar te vervoeren. Volgens de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is het een van de belangrijkste scheepsarcheologische vondsten in Nederland. Liesbeth Bouwhuis: ‘Het bood ons een unieke kans om mee aan

de slag te gaan. De leden van de jubileumcommissie zijn regelmatig wezen kijken. Bijvoorbeeld toen we de traditionele munt in het kielvak legden. Normaal wordt een munt onder de mast gelegd, maar de punter heeft geen mast.’

MOTIVATIE

Stichting Bouwloods biedt opleiding en werkervaring in de ambachtelijke houtbewerking aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Liesbeth Bouwhuis: ‘Het kan gaan om iemand die moeilijk leert, door zijn gedrag niet geschikt is voor de schoolbanken of is vastgelopen in zijn huidige werk. Door het aanleren van vakvaardigheden en sociale vaardigheden zoals arbeidsritme en collegialiteit ontstaan mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Om toegelaten te worden tot de opleiding moet je

Laetitia Griffith, Nora van Oostrom-Streep,
Erik Kerpen, Michiel van Dijk en schipper (v.l.n.r.)
maken een tochtje met de gerestaureerde punter.

‘Tweehonderd jaar is niet eens zo veel’

Hoe komt de voorzitter van de Vereniging van Notarissen te Utrecht in een Romeinse punter terecht? Voorzitter Erik Kerpen van de jubilerende Utrechtse notarissen legt uit.

De aanleiding vormde het tweehonderdjarig jubileum van de vereniging. In 1811 werd Nederland ingelijfd bij het Franse keizerrijk en de Franse wetgeving ingevoerd. Dit hield onder meer in dat ‘publieke verkopen van meubilaire en andere goederen’ voortaan moesten plaatsvinden onder toezicht van een notaris. Als direct gevolg daarvan werd op 1 oktober van dat jaar de Vereniging van Notarissen te Utrecht opgericht. De vereniging nam zijn intrek in een monumentaal pand in de Utrechtse binnenstad. Toen dit Notarishuis in 1994 werd verkocht, besloot de vereniging dat de opbrengst ten goede moest komen aan goede doelen binnen de Utrechtse samenleving. Zo kon dankzij dit vermogen de afgelopen jaren een kistorgel voor de Domkerk en een kerkklok voor de Buurkerk worden aangeschaft. In het kader van het tweehonderdjarig jubileum werd een passend project gevonden in de vorm van de Stichting Bouwloods Utrecht.

32 uur in de week werken en de fysieke belasting aankunnen. Wij selecteren mensen niet op kwaliteit, wel op motivatie. Die aanpak waarbij mensen in vijftien maanden worden opgeleid, werpt zijn vruchten af. We hebben als opleiding een duurzaam slagingspercentage van 60 procent. Zo’n project als dit helpt daarbij. Het vergroot de motivatie enorm.’

WATERDICHT

In totaal werkten tien leerlingen vanaf juli 2011 aan de reconstructie van de acht meter lange punter. Michiel van Dijk was een van hen. De tewaterlating op 13 april onder het toezien oog van de Utrechtse notarissen was ook voor hem het moment van de waarheid. ‘We hadden het schip de dag ervoor met water gevuld om te controleren of hij waterdicht was. Die test doorstond hij goed.’ Hij werkte met veel

Voorzitter Erik Kerpen: ‘De restauratie van de Romeinse punter sprak ons aan, maar het ging ons niet alleen om het behoud van historisch erfgoed. Het project helpt jongeren die moeite hebben om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Ze leren een ambacht, maar daarnaast werken ze ook aan hun sociale vaardigheden. En het levert ook een heel mooi eindresultaat op. Het is voor de jongeren die hem gebouwd hebben iets om trots op te zijn. Daarnaast gaat de punter een rol spelen in educatie van kinderen.’

De vereniging is ondanks haar leeftijd nog steeds springlevend. ‘We vormen een gremium waarin notarissen ervaringen met elkaar delen. Twee keer per jaar komen de leden bij elkaar. Voor de goede verstandhoudingen is dat contact belangrijk. Je blijft *on speaking terms* met elkaar. Daarnaast zijn we een logisch aanspreekpunt voor de gemeente bij bijvoorbeeld erfpachtregelingen. Ook bij de organisatie van executieveilingen spelen we als vereniging een rol. Leeftijd is relatief. Op het moment dat ik aan boord van de punter stapte, realiseerde ik mij dat een Romein dat 1700 jaar geleden precies zo deed. Dan is 200 jaar niet eens zo veel.’

Wat is de herkomst van de Stichting Bouwloods Utrecht?

De stichting is in 2001 voortgekomen uit de bouw van het Utrechts Statenjacht. Om het succes van dit werkgelegenheidsproject te continueren, werd Stichting Bouwloods Utrecht opgericht. De naam is afgeleid van een middeleeuwse gemeenschap van werklieden die onder leiding van een bouwmeester bouwden aan een kerkgebouw, stadhuis of

‘Ik was verrast over de robuustheid van het schip’

plezier aan de punter. In het verleden volgde hij een opleiding tot meubelmaker. Het scheepje oogt bescheiden, vergeleken met de eerdere schepen die door de stichting werden gebouwd, maar de details maken het tot een uitdaging. Zo moesten de rompdelen met vuur en water in de juiste vorm gebogen worden. ‘Om de ronding van de boeg perfect te krijgen, is heel lastig. In feite gebruik je dezelfde techniek als de Romeinen. Al hebben wij het iets gemakkelijker. Wij gebruiken een gasbrander en elektrische schaafmachines. Die hadden zij niet. Het is heel leuk om het eindresultaat te zien. Ik was verrast over de robuustheid van het schip. Tijdens de tewaterlating konden er wel vijftien mensen tegelijk in. Het is een goed schip.’ ■

ander groot bouwwerk. De relatie met Romeinse scheepsbouw ontstond nadat in 2005 een nieuw onderkomen aan de rand van het Maximapark in Leidsche Rijn werd betrokken. Deze locatie maakt deel uit van de Limes, de noordgrens van het Romeinse rijk. Sinds de ontwikkeling van Leidsche Rijn heeft er uitgebreid archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Het wordt algemeen beschouwd als de rijkste vindplaats in Europa van Romeinse overblijfselen aan de Limes.

Het onbespreekbare bespreekbaar maken

Erfenissen vormen voor goede doelen een steeds belangrijker deel van de inkomsten. Ook voor het notariaat is er op het gebied van erfrecht nog een wereld te winnen: 70 procent van de Nederlanders heeft nog geen testament. Mensen spreken niet graag over de dood, ook niet met familie of vrienden. 'Er is geen dossier dat mensen zo lang voor zich uit schuiven.'

TEKST René Didde | FOTO Truus van Gog

Ze zat vorige maand op een dag in haar auto, op weg naar juweliers, toen ze een spotje hoorde op de radio. De stem van Willeke Alberti: 'Maak van uw afscheid een nieuw begin', waarin de luisteraar werd opgeroepen een testament te maken en daarin een goed doel te benoemen. 'Ik dacht direct: "Dat is het"', zegt Esther van Blarcum. 'Met Pasen bezocht ik de site van de goede doelen en ik sprak de zaak met een goede vriend door. Ik heb de zaakjes graag geregeld, dat geeft me rust. En ik zit veel langs de weg, je kan er zomaar niet meer zijn.' Aangespoord door het radiospotje en de website ging de 41-jarige Van Blarcum in de 'Week van het Testament' van 16 tot en met 20 april op gratis gesprek bij een notaris. Het goede doel wist ze al van tevoren. 'Ik heb de meeste mensen verloren aan kanker, dus ik laat alles na aan KWF Kankerbestrijding', zegt Van Blarcum. Ze heeft geen kinderen en geen relatie. Ze is daardoor de laatste van de drie generaties Van Blarcums die een groothandel in horlogebandjes bestiert. 'Ik heb een broertje, en ook nog ouders, maar die hebben het goed voor elkaar. Ook mijn neven en nichten reddden zich wel. Mijn huisraad bedacht ik eerst voor de kringloop, maar toen ik hoorde dat KWF daar ook blij mee is, mogen ze die ook hebben.'

SOCIALE KANT

Honderden mensen volgden het voorbeeld van Van Blarcum in de Week van het Testament die dit jaar voor de zesde keer werd georganiseerd, voor het eerst door de VFI brancheorganisatie

van goede doelen. Daardoor doen nu niet 50 maar alle 130 geregistreerde goede-doelen-organisaties mee. 'Om inzicht te krijgen in de resultaten van de campagne zal VFI vanaf dit jaar ook effectmetingen laten uitvoeren, bijvoorbeeld naar het aantal notarisbezoeken', zegt Astrid de la Fuente van VFI. 'We kunnen echter nu al op basis van onze directe contacten zeggen dat notariskantoren enthousiast meedoen aan de week en cliënten wijzen op de mogelijkheid een goed doel op te nemen in hun testament. Campagneposters en de *Goede Doelen Gids 2012*, die elk jaar wordt vernieuwd, liggen in de wachtkamers van notariskantoren', aldus De la Fuente. Bij Mol Notariaat in Amsterdam blijkt dat inderdaad het geval. 'Wij doen vanaf het allereerste moment mee', licht notaris Hans Mol toe. 'Wij hebben een echte stadspraktijk met cliënten uit alle lagen van de bevolking. Ik vind het belangrijk om ook in deze crisistijd de sociale kant van onze praktijk te laten zien', motiveert Mol. 'En anders dan bij de oprichting van een bv of de overdracht van een huis raakt het familiedossier de mensen het meest persoonlijk. En tegelijkertijd is er geen dossier dat mensen zo lang voor zich uit schuiven.'

EYEOPENER

Uit representatief onderzoek onder 1.000 Nederlanders blijkt volgens VFI dat 70 procent van de Nederlanders geen testament heeft en dat zelfs onder zestigplussers slechts een minderheid zo'n uiterste wilsbeschikking heeft. Veel mensen denken dat een testament niet nodig is (31 procent), veel mensen verwachten weinig na te laten (31 procent)

of hebben nog nooit over een testament nagedacht (29 procent). Bovendien is het onderwerp nog altijd met enige taboe omgeven. Mensen spreken niet graag over de dood, ook niet met familie of vrienden. Er is kortom een wereld te winnen, niet alleen voor goede doelen, maar wellicht ook voor het notariaat. 'Ik zie het als mijn taak om mensen van een prudent juridisch advies te voorzien', beaamt notaris Hans Mol. 'Zo beperkt mijn advies zich niet alleen tot de bespreking van het testament, maar komen alle aspecten van estate planning aan bod, zoals het doen van schenkingen bij leven. Dat laatste kan voor de inkomstenbelasting bijvoorbeeld fiscaal interessant zijn en de schenker kan zelf volgen wat het goede doel met de gift doet.' Dat vindt Myrna Blocks van notariskantoor HamansBlocks in Amsterdam ook. 'Ik adviseer bijvoorbeeld mensen zonder kinderen heel vaak: "Schrijf het op als je niet wilt dat je vermogen naar een verre neef of nicht, of hun kinderen vererft." Verre familie wordt bovendien veel zwaarder belast dan directe familie. Veel mensen zijn zich daar absoluut niet van bewust', zegt de voormalig bestuurder van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Blocks sondeert voorzichtig waar interesses liggen van de cliënt. 'Ik vraag of ze belangstelling hebben voor natuur of milieu, of ze iets met dieren hebben of dat er nare ziektes in hun omgeving voorkomen. Ik geef ze de *Goede Doelen Gids* mee en vertel dat ze ook

Geef

‘Het familiedossier raakt de mensen het meest persoonlijk’

aan meerdere doelen kunnen nalaten.’ Voor veel mensen is het een eyeopener dat ze niet alleen geld maar ook inventaris, kunst of hun auto kunnen nalaten aan een goed doel. Blocks: ‘Om in aanmerking te komen voor algehele vrijstelling van erfbelasting – voorheen successierechten – moet het goede doel wel aan de zogeheten ANBI-eisen voldoen. Dat staat voor ‘algemeen nut beogende instelling’ en daarbij hoort een openbare jaarrekening, verantwoording en transparantie.’ Eventuele verborgen schulden of onvoorziene claims op de nalatenschap blijven buiten de zorgen van het goede doel als deze de erfenis beneficiair in plaats van zuiver aanvaardt. Het goede doel krijgt dan alleen de baten, niet de schulden.

GRATIS LEZINGEN

Er liggen veel kansen voor goede doelen. De groep kinderloze echt)paren en alleenstaanden is de laatste jaren fors gegroeid in de Nederlandse samenleving. Daar komt bij dat we met z’n allen ouder worden en dat met name de grote groep babyboomers die nu zo’n beetje met pensioen gaat over het algemeen goed bij kas is. Met die groep krijgt ook Rinske Mantel van Mantel & Overtoom notarissen in Andijk

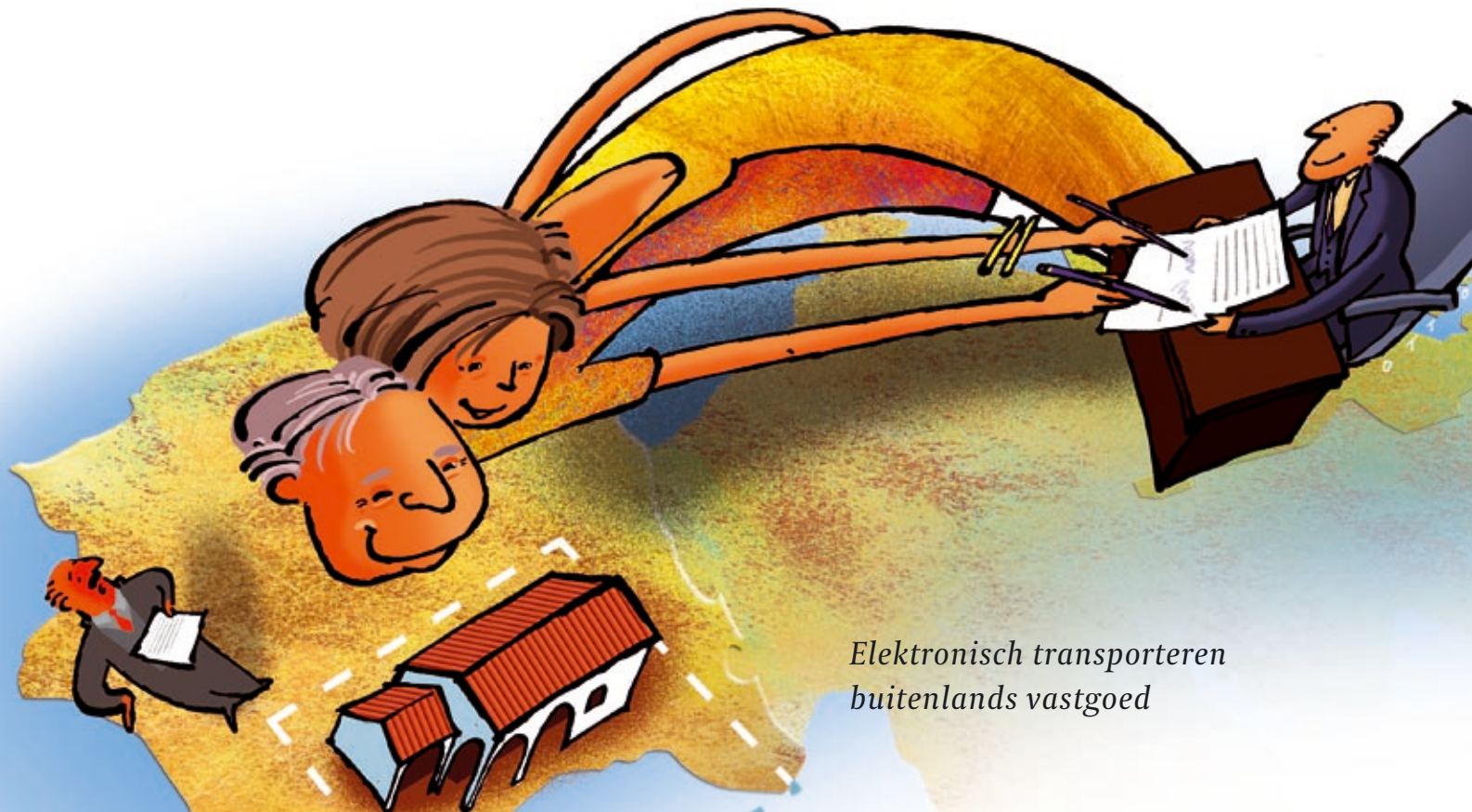
en Wervershoof te maken. Ook zij constateert echter dat het onderwerp goeddeels onbespreekbaar is. Mantel deed dit jaar niet alleen mee aan de Week van het Testament maar organiseerde, net als vorig jaar, met haar kantoor in West-Friesland een hele ‘Maand van het Testament’, met lezingen en voorlichting over erfbelasting, nut en noodzaak van een testament en de mogelijkheid om goede doelen te benoemen. ‘We zijn *the talk of the town*’, zegt ze. ‘Mensen vinden het moeilijk om erover te praten en vinden bovendien de stap naar de notaris groot. Dat willen we verminderen door onze gratis lezingen’, zegt Mantel, die melding maakt van opvallend veel regionale goede doelen, zoals de restauratie van de toren van gereformeerde kerk in Andijk.

NIEUW BEGIN

Regionaal of landelijk, kunst of kanker, verwaarloosde apen of Alzheimer, erfenissen vormen een steeds belangrijker deel van de inkomsten van de goede doelen, melden veel organisaties. Natuurorganisaties als Natuur & Milieu krijgen net als culturele instellingen te maken met forse kortingen van de overheid. ‘Erfenissen passen bij uitstek bij Natuur & Milieu. Ze dragen namelijk bij aan een duurzame samenleving voor onze kinderen en kleinkinderen’, zegt directeur Tjerk Wagenaar. ‘Zeker nu, met zo veel aandacht voor korte

termijn en bezuinigingen, is extra aandacht voor hoe met een testament het verschil valt te maken, perfect!’ Maar ook instellingen die min of meer onafhankelijk zijn van de overheid melden een toenemend belang van erfenissen op hun exploitatie. Artsen zonder Grenzen bijvoorbeeld ontvangt geen eurocent subsidie. ‘Erfenissen vormen met 11 miljoen euro per jaar ongeveer een kwart van onze inkomsten’, zegt Hanneke Propitius, hoofd fondswerving a.i. ‘We krijgen rond de Week van het Testament meer telefoontjes over hoe erfenissen werken.’ De slogan ‘Maak van je afscheid een nieuw begin’ vindt Propitius schitterend. ‘Het is letterlijk het geval als iemand met zijn of haar erfenis het werk van AzG steunt. Wij bieden levensreddende noodhulp voor onder meer moeders en hun kinderen. Dus echt een nieuw begin voor onze patiënten in noodsituaties.’ Cinekid, een onafhankelijke organisatie die de kwaliteit van kindermidia verbetert, lijdt net als Natuur & Milieu wel aan overheidsbezuinigingen in de culturele sector. Cinekid is blij met de aandacht voor het testament. ‘Met aansprekende kwaliteitsmedia op gebied van televisie, film en vooral de nieuwe media, kan je juist de ontwikkeling van kinderen positief stimuleren. Daar staan wij voor’, meldt zakelijk leider Jurriaan Rammeloo. Notarissen zouden van hem een wat actievere rol mogen spelen in hun advies. ‘Zij zouden vermogende media-ondernemers actief mogen wijzen op goede doelen als Cinekid, te meer daar kinderen geen lobby hebben. En kwaliteit van de media is uiterst relevant voor kinderen. Zij vormen immers de toekomst van de samenleving.’ ■

Goed
Rust Zacht

*Elektronisch transporteren
buitenlands vastgoed*

Vakantiehuis kopen via eigen notaris

Een Spaans vakantiehuis kopen of verkopen doe je in Spanje. Maar voor de overdracht en het transport kun je sinds kort terecht bij een notaris in eigen land. De Europese organisatie van kadasterfunctionarissen ELRA en de Europese koepel van notariële beroepsorganisaties CNUE werken beide aan een eigen elektronisch systeem om grensoverschrijdend onroerend goed te transporteren.

TEKST Lex van Almelo | BEELD Roel Ottow

In Sagunto, een kustplaats ongeveer 25 kilometer boven Valencia, inspecteert een ongebruind stel een appartement in een wit gebouw met palmen. 'Stel dat je vastgoed wilt kopen in het buitenland. Wat doe je dan als je de buitenlandse regels, het buitenlandse recht, de buitenlandse procedures en de buitenlandse taal niet kent? Terwijl de tijd beperkt is, omdat je terug naar huis moet?'

De tekst en de beelden komen uit een YouTube-filmpje waarin we met Google Earth doorvliegen naar Breda. Daar zien we door de voorruit van Frits von Seydlitz Notariaat een rode ballenbak. De Nederlandse kopers en verkoper hebben er dus voor gekozen Nederlands recht van toepassing te laten zijn op de koopovereenkomst. Frits von Seydlitz bereidt de gestandaardiseerde Nederlands-/ Spaanstalige transportakte voor, waarna deze wordt getekend. Von Seydlitz stuurt de akte

vervolgens door naar het Kadaster. De bewaarder geeft onder meer advies over de geldigheid van de handtekening en stuurt de akte normaal gesproken door naar de juiste *Registro*. Maar bij deze Europese primeur wordt de akte met enig ceremonieel vertoon via Brussel doorgestuurd naar de *Registrador* in Valencia. Kort daarna overhandigt de vertegenwoordiger van de Spaanse Belastingdienst de notariële documenten mét het fiscaal identificatienummer aan de notaris. Met dit nummer kan de notaris voortaan ook andere transporten begeleiden.

KINDERSCHOENEN

De verkoper, kopers en hun notaris hebben de transactie geheel in het Nederlands afgewikkeld dankzij het grensoverschrijdend elektronisch transportsysteem CROBECO, wat staat voor *CRO*ss *B*order *E*lectronic *C*onveyancing. Het systeem staat nog in de kinderschoenen en loopt in verschillende pilots. De eerste pilot is Nederland-Spanje,

de volgende Nederland-Portugal, een ander vakantie-land waar veel buitenlanders een huis hebben. Daarna staan Italië en Engeland op het programma.

Bij CROBECO faciliteren het Kadaster en registratiefunctionarissen in het buitenland de notaris die de koper en verkoper hebben gekozen. Deze heeft online toegang tot het *Registro* en (straks ook) andere vastgoedregistraties in het buitenland. In het *Registro* staat de informatie over de bevoegdheden in het Engels. Frits von Seydlitz: 'De informatie over publiekrechtelijke beperkingen is in het Spaans. Daarvoor heb je dus iemand nodig die Spaans spreekt, want er komt geen Spaanse notaris aan te pas. De essentie van CROBECO is juist dat je als Nederlander alles kunt afhandelen in het Nederlands bij een Nederlandse notaris, die ook alle recherches verricht en zorgt voor inschrijving van de akte in Spanje.' Von Seydlitz vervolgt: 'Er komt een landelijke helpdesk die de notaris assisteert bij de inschrijving in het Kadaster en bij het vergaren van informatie die daarvoor nodig is. Denk aan informatie uit het testamentenregister, over betalingsachterstanden, van de burgerlijke stand.' De helpdesk informeert de notaris ook over eventuele eigenaardigheden in de lokale wet- en regelgeving. Von Seydlitz:

‘Uiteraard gaat de helpdesk niet na of er een rechtsgeldige bouwvergunning is en of het gas, water en licht is betaald. Daarvoor schakel je in Spanje doorgaans een advocaat in.’ Von Seydlitz hoopt binnenkort ook hypotheekakten te kunnen inschrijven bij het *Registro*. Volgens Jacques Vos, die namens het Kadaster betrokken is bij CROBECO, wordt de laatste hand gelegd aan een modeltekst voor hypotheekakten. Naar verwachting is die medio mei klaar.

IK VERTREK

De toenmalige hoofdbewaarder van het Kadaster en tegenwoordige ELRA-president Wim Louwman vroeg Von Seydlitz aan de pilot mee te doen. Von Seydlitz had en heeft de helpdesk niet nodig: ‘Wij zaten al in Spanje, waar wij deel uitmaken van een netwerk van fiscalisten en advocaten.’ Met een buitenlands pand ben je iets duurder uit dan bij een gewone binnenlandse transactie, zegt Von Seydlitz. ‘Maar we hebben er ook meer werk aan. Als een pand wat duurder wordt, ben je bij een Nederlandse notaris al gauw goedkoper uit dan bij een Spaanse notaris. Want die werkt met vaste, progressieve tarieven.’ Jacques Vos: ‘Wat mij opvalt aan het televisieprogramma “Ik vertrek” is dat mensen vaak zo slecht voorbereid zijn en dingen daardoor nogal eens vastlopen. Je moet wel van de lokale beperkingen, belastingen en gebruiken op de hoogte zijn als je een huis koopt in het buitenland. Daarvoor ga je naar de notaris, die op zijn beurt weer de hulp kan inroepen van de CROBECO-helpdesk.’ Volgens Vos gaat CROBECO uit van bestaande wetgeving, bestaande technieken en bestaande verantwoordelijkheden. ‘Aan de rol van de notaris verandert dus in beginsel niets.’ De Europese Commissie (EC) ziet CROBECO als een eerste stap op weg naar een interne vastgoedmarkt en steunt het project daarom. Op 31 mei wordt in Brussel de conceptfase afgesloten met de presentatie van het gemeenschappelijk referentiekader. Tijdens de vorige CROBECO-conferentie bleken de CNUE en anderen daarop commentaar te hebben. Volgens Jacques Vos gaat het om ‘misverstanden’.

Hij verwacht dat die uit de wereld zijn geholpen nu de tekst van het gemeenschappelijk referentiekader is aangepast. In het notariaat wordt met terughoudendheid gereageerd op CROBECO. Notaris Jos van Spreeuwel (Van Spreeuwel, Barendrecht): ‘Is er voldoende rechtszekerheid en werkt het systeem geen misbruik en criminaliteit in de hand?’

CNUE-ALTERNATIEF

In Spanje staat de wieg van een alternatief systeem waarbij twee notaris kantoren samen verantwoordelijk zijn voor één, tweetalige, akte en de inkomsten delen. Op 15 maart hebben een Nederlands en een Spaans kantoor de proef op de som genomen. Bart Jan Binnerts en Renato Zanardi van Hak Rein Vos in Lelystad en notaris María de los Reyes Sánchez Moreno uit het bij Alicante gelegen Jijona transporteerden de akten van een woningruil tussen twee Nederlandse partijen. Een familie uit Rijswijk had haar zinnen gezet op de vakantie-woning aan de Costa Blanca die zij vaak huurde. En de verhuurder voelde wel voor een huis in de Randstad. Omdat de panden ongeveer evenveel waard zijn, werd de transactie met gesloten beurzen afgehandeld. María de los Reyes Sánchez Moreno deed de voorbereidingen in Spanje, Zanardi en Binnerts die in Lelystad. Via Bartolus, een systeem voor certificering en communicatie, verstuurdde zij elkaar de akten, die deels waren ondertekend en gescand. Daarna passeerden zij via Bartolus simultaan de volledig ondertekende akten. Sánchez Moreno, die bijna vloeiend Nederlands spreekt, leerde Zanardi en Binnerts

Defensieve houding niet terecht

In het notariaat wordt het CROBECO en het notariële alternatief, de tweetalige akte, (nog) niet omarmd. Hoogleraar notariële recht aan de Universiteit Utrecht Nora van Oostrom vindt een defensieve houding niet terecht. ‘Vanuit een angst voor marktwerking zet het notariaat de hakken in het zand als zich iets nieuws aandient. In plaats van te kijken hoe wij deze ontwikkelingen in ons voordeel kunnen gebruiken. Terwijl het voor Nederlandse notarissen juist een interessante groeiemarkt kan zijn. Er zijn meer Nederlanders met een huis in het buitenland dan buitenlanders met een huis in Nederland. Maar dan moet je je er wel echt in specialiseren en heb je een *partnership* nodig met een kantoor in de regio.’

kennen toen zij nog in Harderwijk werkte. Omdat zij Zanardi kende, vroeg Sánchez Moreno hem om mee te werken aan de woningruil. ‘Maar je hoeft elkaar als notaris niet perse te kennen, omdat Bartolus certificaten uitgeeft, zodat je weet dat je communiceert met een notaris. Die certificaten maken het systeem nu nog betrekkelijk duur. Maar als er naast Spanje, Frankrijk, Italië en Duitsland meer landen met een Latijns notariaat gaan meedoen, wordt Bartolus goedkoper. Een probleem is nog wel de apostille, omdat die nog niet elektronisch kan worden verstuurd.’

‘Is er voldoende rechtszekerheid?’

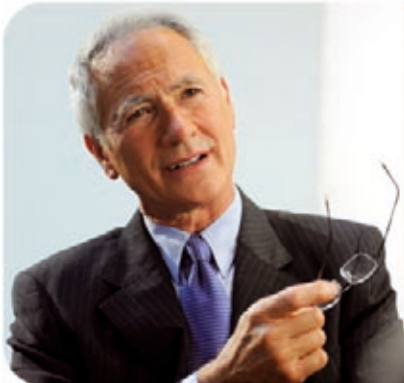
CONCURRENTIE

Het Spaanse alternatief is nog vrij onbekend, ook in Spanje zelf. Hoewel de Spaanse beroepsorganisatie zich achter het project heeft geschaard, zijn er nog maar twintig Spaanse notarissen bij betrokken. Sinds kort heeft ook de CNUE het project geadopteerd. Maar omdat het project nog niet is afgerond, vindt de notariële koepelorganisatie commentaar ‘prematuur’. Ook het alternatieve project hoopt op steun van de EC. Sánchez Moreno denkt dat CROBECO op korte termijn misschien nadelig is voor Spaanse notarissen in vakantiestreken. Maar als de EC Nederland en Duitsland dwingt de protectionistische barrières te slechten en Spaanse notarissen hun akten ook daar kunnen inschrijven, zijn de Spaanse notarissen volgens haar in het voordeel. ‘Want de mensen lopen nu ook al bij ons binnen.’ Bart Jan Binnerts, die hecht aan de goede samenwerking met zijn Spaanse collega: ‘Ik verwacht geen buitenlandse concurrentie in Nederland. De tarieven zijn hier zo laag. Veel lager dan in Spanje en bijvoorbeeld België.’ ■

.....
 Wilt u als (kandidaat-)notaris zelf meer inzicht krijgen in de ontwikkelingen op dit gebied, dan kunt bijvoorbeeld een bezoek brengen aan de CROBECO-conferentie in Brussel op 31 mei. Inschrijven kan via de website van de ELRA (www.elra.eu)

CIB Centraal InkoopBureau **Dé kantoor specialist voor advocaten**

Notarieel aktepapier van het CIB

- Nergens goedkoper
- Verkrijgbaar in diverse kwaliteitssoorten
- Conform de door de KNB opgestelde regels en verordeningen
- NEN2728-gecertificeerd voor duurzaam archiveren

Oordeel zelf en bel ons nu voor een gratis proefpakket:

079 36 38 400

www.cib.nl

CIB Centraal InkoopBureau BV Edelgasstraat 57 2718 SX Zoetermeer

telefoon: 079 36 38 400 e-mail: info@cib.nl

Centraal Bureau voor Genealogie

Voor onderzoek naar gerechtigden in nalatenschappen in o.a. het
Centraal Archief van Overledenen sinds 1939 (meer dan 8 miljoen personen)

Postbus 11755, 2502 AT Den Haag
070-31 50 566 / 575 / 576
internet: www.cbg.nl
e-mail: info@cbg.nl

Download onze informatiefolder: www.cbg.nl > brochures

VERTROUWDE NAAM IN ACCOUNTANCY VOOR HET NOTARIAAT

QUAESITOR

ACCOUNTANCY & ADVIES

JAARREKENINGEN - BEDRIJFSOPVOLGING - ADVISERING - PRAKTIJKOVERNAME
PRAKTIJKWAARDERING - UITGAVE BEDRIJFS- EN SALARISRAPPORTAGES

DE TROMPET 1900B 1967 DB HEEMSKERK 0251-783278 WWW.QUAESITOR.NL

**Frank Oranje, notaris
bij Pels Rijcken &
Droogleever Fortuijn:**

'Ik ben lid van de kunstcommissie van Pels Rijcken. Wij zorgen ervoor dat onze gezamenlijke ruimten worden voorzien van kunstwerken. De aandacht ligt daarbij op jonge Nederlandse kunstenaars. Deze twee foto's zijn daarop een uitzondering. Ze maken deel uit van een tijdelijke expositie en zijn van de Zuid-Afrikaanse

fotograaf Pieter Hugo. Hugo heeft op dit moment een expositie in het Fotomuseum Den Haag, waarvan Pels Rijcken sinds september 2011 hoofdsponsor is. Hugo maakt grote monumentale foto's waarin het hedendaagse Afrika een grote rol speelt. Op de foto's die tijdelijk bij ons tentoon worden gesteld, zijn twee rechters uit Zuid-Afrika te zien. Waarom wij het Fotomuseum Den Haag sponsoren?

Het museum is, net als ons kantoor, een typisch Haagse organisatie. Dankzij onze steun kan het museum zijn collectie versterken en worden kansen geboden aan jong talent. Daarnaast zit er ook een parallel tussen het motto van ons kantoor en fotografie. Wie kijkt naar een foto, kijkt immers door de ogen van de fotograaf. Of zoals wij bij Pels Rijcken vaak zeggen: "Hoe je kijkt, bepaalt wat je ziet", waarmee we willen aangeven dat er

verschillende invalshoeken zijn voor eenzelfde probleem. Dat vinden wij belangrijk en daar willen wij als kantoor bekend om staan.'

.....
*Hebt u ook een beeld,
schilderij of ander bijzonder
voorwerp dat te maken heeft
met het notariaat, mail dan
naar nm@knbn.nl.*
.....

Topvrouwen in het notariaat

Het juiste moment pakken

De één wilde vroeger balletlerares worden, de ander beroemd. En de derde had maar één ding voor ogen: de boerderij van haar grootouders runnen. Uiteindelijk stapten ze alle drie het notariaat in, vervullen een leidinggevende rol en hebben belangrijke nevenfuncties. Hierdoor behoren ze nu tot een select gezelschap van vrouwelijke topnotarissen. Want het aantal vrouwelijke kandidaten dat notaris wordt, ligt nog ver achter bij het aantal mannen.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO'S Truus van Gog

Saskia Laseur, Karen Verkerk en Jelly Posthumus: drie vrouwen die het hebben gemaakt in notarisland. Allemaal werden zij notaris. Een weg die niet alle vrouwelijke kandidaat-notarissen bewandelen. Van de ruim 1.400 notarissen in ons land is slechts een vijfde deel vrouw. Bij de kandidaat-notarissen is dat aandeel een stuk hoger: twee derde is van het vrouwelijke geslacht. Hoe komt het dat zo weinig vrouwen doorgroeien tot notaris? Volgens de drie dames aan tafel heeft dit te maken met een aantal factoren. Eén daarvan is steun uit de omgeving. Verkerk: 'Het is belangrijk dat niet alleen je werkomgeving je stimuleert, maar ook het thuisfront en je sociale netwerk. Ik was de eerste vrouwelijke partner bij Dirkwager, die mochten niet parttime werken. Ook toen ik mijn eerste dochter kreeg, werkte ik vijf dagen per week. Ik ging er volledig voor. Maar de kritiek die ik af en toe te horen kreeg uit mijn omgeving was niet niks. Dan moet je sterk in je schoenen staan.' Ze vervolgt: 'Je zit op dat moment al in een onzekere periode omdat je naast je werk ook nog moeder bent. Het is dan heel prettig als iemand zegt dat je het goed doet. Bij mij is dat mijn moeder. Zij laat af en toe even weten dat mijn kinderen zo ongelukkig niet zijn. Dat doet mij goed.'

DROMEN

Geen van de drie vrouwen had op vroege leeftijd al de droom om het notariaat in te gaan. Laseur dacht dat haar lot was bepaald: de boerderij van haar opa en oma op Texel overnemen. Toen zij binnen korte tijd overleden

en Laseur nog te jong was om het bedrijf te runnen, viel die droom in duigen. 'Dat was een grote teleurstelling, want daar had ik echt mijn zinnen op gezet. Toen ben ik rechten gaan studeren. Daar was ik wel in geïnteresseerd. Ik kom uit een idealistisch gezin, met veel discussie aan de keukentafel; een familie met politiek geïnteresseerde mensen en wereldverbeteraars.' Ook Verkerk moest haar toekomstbeeld bijstellen: ze verknalde haar auditie voor balletlerares, raakte geblesseerd en moest op zoek naar iets anders. Dat werd rechten. Als 22-jarige kwam ze als afgestudeerd ondernemingsrechtjurist de arbeidsmarkt op. Maar overal waar ze kwam, werd ze te jong bevonden. Een advocaat die haar scriptie had gelezen, adviseerde haar een notariële studie. En zo geschiedde. 'Ik ging terug naar de universiteit en kreeg ondertussen een baan op een notariskantoor in Arnhem. Dat kantoor fuseerde al snel met Dirkwager. En laat dat nu net het eerste kantoor zijn geweest dat mij eerder als advocaat afwees', zegt ze lachend.

'Ik wilde eigenlijk van alles', vult Posthumus aan. 'Eerst lerares, toen dominee. Maar ik wilde ook beroemd worden.' Ze koos voor het notariaat omdat er tijdens een open dag op de universiteit door leraren werd gesuggereerd dat je in dat vak substantieel minder stress hebt dan in de advocatuur. 'Dat leek mij wel wat. Maar achteraf gezien, is dat helemaal niet waar. De spanning ontstaat namelijk juist omdat je niet voor één partij kiest, maar met twee partijen te maken hebt.' 'Dat is precies de reden waarom ik niet terug ben gegaan naar de advocatuur', aldus Verkerk. 'Op een gegeven moment ben je gewend om altijd rekening te houden met beide partijen. Dan kun je niet meer terug.'

V.l.n.r. Karen Verkerk,
Saskia Laseur,
Jelly Posthumus

‘Jonge meiden denken dat ik een soort supervrouw ben, met cape en al’

VROUWBEELD

Misschien wel het belangrijkste voor een succesvolle carrière is een sterk vrouwbeeld. Laseur was trots op haar oma die de boerderij leidde. ‘Mijn opa en oma deden het samen, maar mijn opa was boer tegen wil en dank. Mijn oma vond het écht leuk. Dankzij haar vind ik ondernemen leuk en heb ik een sterk vrouwbeeld voor ogen.’ Posthumus vult aan: ‘Grappig dat je dat zegt. Ik heb er nooit zo over nagedacht, maar mijn grootouders hadden ook een boerderij. Alles gebeurde in de keuken. Berekeningen werden op een enveloppe gemaakt, gewoon uit het hoofd. Ik heb mij nooit gerealiseerd dat dit ook ondernemen is en dat het sterke vrouwbeeld dat ik heb, bij mijn oma vandaan komt.’ Laseur vult aan: ‘Het uitrekenen van de melkquota, de bietenprijs, het wel of niet aanschaffen van een combine, allemaal ondernemerskeuzes. Het is een manier van denken waarmee je op een cruciale leeftijd in contact komt.’ Verkerk had ook een sterke vrouw als voorbeeld in haar jeugd. ‘Mijn vader was veel in het buitenland. Daardoor deed mijn moeder het huishouden, de opvoeding van de kinderen en de financiën thuis. We maakten wel eens grapjes dat als er iets met haar zou gebeuren, mijn vader niet zou

weten hoe alles moest.’ Posthumus: ‘Het is er bij mij ook ingehamerd dat ik niet afhankelijk van een ander moet zijn, maar voor mezelf moet kunnen zorgen. Dat heeft mij gemaakt tot wie ik ben.’

AMBITIE

Maar waarom groeien vrouwelijke kandidaat-notarissen toch zo mondjesmaat door tot notaris? Lopen zij tegen een glazen plafond aan? Is het werk te zwaar? Volgens de dames heeft het te maken met kansen krijgen, maar zeker ook met kansen pakken. Verkerk: ‘Ik ben echt een ondernemingsrechttype, maar op een gegeven moment kreeg ik de kans om de kandidaat van Walter Jansen, oud-voorzitter van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), te worden. Hij deed commercieel vastgoed. Tijdens zijn voorzitterschap zat hij vaak in Den Haag en moest ik de zaken regelen. Het waren jaren waarin ik ontzettend heb moeten aanpoten, maar als ik die stap niet had gemaakt, was ik er altijd een beetje “onder” blijven hangen.’ ‘Maar je moet wel de ambitie hebben om verder te groeien. Het moet uit jezelf komen. Als je constant twijfelt en je omgeving dat gevoel bevestigt, ga je zo’n stap niet maken’, zegt Posthumus. ▶▶

Maak een einde aan je huizen crisis.

Binnen 5 minuten je huis verkocht.

Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling
Het veilinghuis dat meer biedt.

mva.nl/veiling

Testamenten maken in Spanje
Begeleiding "Afwikkeling Nalatenschappen"
Juridische bijstand bij aan- en verkoop
onroerend goed

S E R V I T U R S.L.

Ed J. Richelle Angemeer

Bezoekadres:

Edificio SERVITUR
(El Planet 7)
Ctra. de Finestrat
(rotonde kruising CV758 en CV70)
03502 BENIDORM (Alicante)

Correspondentie adres:

Apartado de correos 216
03508 BENIDORM
(Alicante) Spanje

Telefoon: (+34) 96 585 0891

Telefax: (+34) 96 586 6988

E-mail: servitur@servitur.es

Internet: www.servitur.eu

Hier had uw advertentie kunnen staan

Meer informatie over adverteren in dit blad?
Kijk op www.bereikdejurist.nl of neem contact
op met de afdeling **Advertentie Juridisch**
(advertentie.juridisch@sdu.nl of 070 - 37 805 62)

Sdu UITGEVERS

MAALDRINK VERMEULEN GROOSS ADVOCATEN & NOTARISSSEN

rechtsbijstand aan (kandidaat-)notarissen en aan notariële cliënten

op het gebied van benoemingsprocedures, notariële
tuchtrecht, aansprakelijkheidsrecht, dissociaties, en
notarieel verwante rechtsgebieden, zoals onder meer
erfrecht en huwelijksgoederenrecht.

Contactpersoon: Mr G.L. Maaldrink, advocaat en oud-notaris
tel. 070 - 346.96.46, fax 070 - 356.04.90

E-mail: g.l.maaldrink@maaldrink.nl

Gebouw Cultura, Wassenaarseweg 20, 2596 CH 's-Gravenhage

Zelfstandig notaris met middelgroot
kantoor gelegen in de Randstad tussen
Amsterdam en Den Haag zoekt

opvolger

opvolging binnen afzienbare termijn mogelijk.

Het kantoor heeft goede (winst)resultaten op
basis van een sterke portefeuille en een
goede kantoor-organisatie.

Overname door een ander kantoor is ook mogelijk.

U kunt uw belangstelling laten blijken door een email
te sturen naar Gerrit den Boer – gj@wso-advies.nl.

Uw reactie wordt strikt vertrouwelijk behandeld.

▶▶ Laseur omschrijft zo'n situatie als 'het moment pakken'. Zelf is ze ook in het diepe gegooid toen de echtgenote van een van de notarissen ernstig ziek werd en ze de vastgoedpraktijk moest overnemen. 'Ineens is het af en aan passeren en in de avonduren je eigen werk in het ondernemingsrecht nog doen. Dat dwingt je om prioriteiten te stellen en zaken te delegeren.' Posthumus heeft getwijfeld of ze überhaupt wel wilde doorgroeien naar notaris. 'Ik wilde creatief bezig zijn en dacht dat ik dat niet in het notariaat kon. Dat was verkeerde beeldvorming. Ik ben nu juist erg creatief bezig.'

FLEXIBILITEIT

Wel of niet notaris worden zit hem volgens de dames ook in de opleiding en begeleiding. Laseur: 'Je krijgt als kandidaat te vaak iets op je bord zonder dat je bij de bespreking aanwezig bent geweest. Je weet dan dus ook niet wat voor proces eraan vooraf is gegaan. Hierdoor mis je *feeling* met het vak, de klanten en de creativiteit.' Als kantoor kun je ook genoeg doen om vrouwelijke kandidaten te stimuleren om door te groeien. Volgens de topvrouwen is dat een belangrijke taak van de werkgever. 'Je moet een man en vrouw die beiden carrière willen maken, maar ook kinderen hebben, door een paar moeilijke jaren heen helpen. Geef ze de vrijheid de kinderen naar de crèche te brengen, op afwisselende tijden te werken, eigen deadlines te stellen, thuis te werken. Medewerkers blijven dan enthousiast en gemotiveerd en ook bereid om een keer extra te werken en moeilijke zaken aan te nemen', vindt Laseur. 'Maar als ik als werkgever dat faciliteer, verwacht ik wel dat een kandidaat doorpakt.' Verkerk: 'Dat is wel lastig hoor. Zo hadden wij een fantastische kandidaat. Iedereen zag dat die dame talent had. Op een gegeven moment vertelde ze mij dat ze haar leven niet wilde leiden zoals ik. Daar schrok ik wel van. Ik werd dus blijkbaar als schrikbeeld gezien. De kandidaat in kwestie is inmiddels notaris bij een kantoor dat bij haar past. Aan de andere kant heb ik het gevoel dat jonge meiden ook denken dat ik een soort supervrouw ben. Met cape en al. Als ik dan hoor dat ze

jonge kinderen hebben en ergens mee zitten, loop ik even langs om te laten weten dat ik ook zo'n periode heb gekend. Dat je daar doorheen moet. Dat helpt.'

GRENZEN

'Vaak hangt carrière maken ook nog samen met het feit of je kostwinner bent of niet', stelt Laseur. 'Als dat zo is, stel je jezelf niet steeds de vraag of je doorgaat of niet. Dan zit er een economische prikkel of afhankelijkheid in. En dat is voor veel mannen het geval. Vrouwen werken meer omdat ze het "leuk" vinden. Als dat je vertrekpunt is, dan loop je het risico onderweg af te haken zodra het even tegen zit.' Verkerk: 'Vrouwen geven ook eerder toe dat er een grens is.' Posthumus: 'Ik merk wel eens dat men te snel veronderstelt dat vrouwen minder aankunnen dan mannen.' 'En dat is vaak juist het tegenovergestelde', lacht Verkerk. Ze vervolgt: 'Het nadeel is alleen dat wij nog wel eens toegeven dat we iets minder goed kunnen. Een fantastische eigenschap. Maar een man zou dit niet snel doen. En bij partnertrajecten bijvoorbeeld, wordt van een man altijd iets waarin hij erg goed is, uitgelicht. Maar bij vrouwen wordt verwacht dat ze alles kunnen.' 'En dat is meestal ook zo', zegt Laseur. 'Vrouwen doen het in maatschappen allemaal erg goed en vinden het nog leuk ook. Ze hebben alleen een hogere horde moeten nemen.' ■

Laseur is partner bij Van Doorne in Amsterdam, lid geweest van het bestuur van de KNB, voorzitter van het Team Onderwijs van haar bedrijf en lid van de commissie herziening beroepsopleiding. Verkerk is partner bij Dirkzwager in Arnhem en is daar voorzitter van het bestuur. Jelly Posthumus is partner bij Veldhuizen Beens van de Castel in Amersfoort, adviseert de directie over netwerkbeheer en automatisering, is voorzitter van het Verantwoordingsorgaan van de Stichting Notarieel Pensioenfonds en lid van de pensioenraad.

En
verder:

*‘Dat ik de
leiding krijg
over de
vastgoedsectie
is bijzonder’*

‘De markt is in verandering, daardoor moeten we meebewegen’

Monique Laenen werkt sinds 1992 in het notariaat. Per 1 mei is ze voorzitter van de praktijkgroep vastgoed bij DLA Piper. Een bijzondere positie, zeker voor een notaris.

TEKST Arnoud Veilbrief | FOTO Truus van Gog

Leuk dat je langskomt, want ik heb nieuws. Per 1 mei word ik praktijk-groepvoorzitter van de sectie vastgoed en ga ik ons vastgoed-team aansturen. De markt is in verandering, daardoor moeten we meebewegen. Daar zal ik me voornamelijk mee bezighouden.’

VASTGOED IN PROBLEMEN

‘Al voor de crisis waren executieveilingen een vast onderdeel van mijn praktijk en dat is alleen maar toegenomen. Inmiddels vormt het een groot deel van mijn werkveld. Zo zijn we met andere notariskantoren bezig een veilinghuis op te zetten voor commercieel vastgoed. Je zou zulke veilingen ook op internet kunnen organiseren, zoals je nu al bij particulier vastgoed ziet, maar de benodigde wetgeving daarvoor ligt behoorlijk stil op dit moment. We willen er zo snel mogelijk mee van start gaan. De verwachting is dat er nog een golf executieveilingen op de kantorenmarkt komt. Banken vinden het lastig hun kantorenportefeuille op de markt te brengen. Die staan nu nog overgewaardeerd in de boeken. Ze kunnen of willen er niet aan en blijven zoeken naar andere mogelijkheden dan veilen.’

‘Waar onze praktijk in de goede jaren met name op transacties draaide, richten we ons nu op “Real Estate in Distress” – vastgoed in problemen. Je moet zorgen dat je werk hebt onder alle marktomstandigheden. Ondanks onze omvang, onze internationale slagkracht en opdrachten, geldt dat alle 77 kantoren hun eigen broek moeten ophouden. Dat geldt ook voor de praktijkgroepen afzonderlijk.

De lokale markt en het eigen netwerk vormen nog steeds de basis. We moeten dus blijven inspringen op de lokale marktomstandigheden en de wensen van onze cliënten.’

NAUWE SAMENWERKING

‘Nu ik de leiding krijg over de sectie vastgoed, krijg ik het wel drukker. Ik heb me wel de vraag gesteld of ik dat er nog bij kan hebben, naast alles wat ik al doe. Die dag blijft maar 24 uren tellen, dat is mijn enige hobbel. De omschakeling gaat gelukkig niet van de ene op de andere dag. Ik heb al veel contact met de *group head* van de internationale DLA Piper vastgoedpraktijk in Milaan, die de verschillende vastgoedsecties in Europa aanstuurt. We bekijken hoe mijn plannen binnen zijn doelstellingen passen. De nauwe samenwerking met de verschillende internationale kantoren is onze grote kracht. Als een Nederlandse cliënt in vastgoed in Hongarije wil beleggen, bel ik mijn collega in Boedapest om hem of haar in te seinen dat er iets aan komt. Ik vertel wat voor cliënt het is, wat zijn wensen zijn. Soms zijn het hele triviale dingetjes, zoals dat hij zijn rekening graag gespecificeerd heeft. Daardoor is alles meteen zoals de cliënt het gewend is. Op die manier kun je met hem een veel bredere relatie opbouwen. We hebben daar zelfs programma’s voor, waarmee we met verschillende praktijkgroepen en kantoren de cliënten zo optimaal mogelijk willen bedienen.’

GELIJKWAARDIG

‘Ik zit nu twintig jaar in dit vak. Het mooie van een wat meer senior positie vind ik het verbinden van mensen, het meenemen van

mensen in een goed plan. Je hebt meer ervaring, kent de wereld steeds beter en je weet steeds beter hoe het spelletje gespeeld wordt. Dat ik, als notaris, de leiding krijg over de vastgoedsectie is bijzonder. Bij veel grote kantoren moet je terugvallen op je wettelijke taak. Het passeren van de akte, het “goudgerande lintje” om de aandelen of vastgoed overgedragen te krijgen. Vanaf het moment dat ik hier in 1997 kwam, was het vanzelfsprekend dat notarissen en advocaten op dezelfde manier in de wedstrijd zaten. Een cultuur waarin je gelijkwaardig meedraait. Ik vind dat ik veel geluk heb gehad om bij dit kantoor te kunnen werken.’

ANDERE DINGEN

‘In een van de interviews uit deze serie las ik over een vrouw die er naast haar werk nog van alles bij deed. Ze zong op hoog niveau in een koor. Toen dacht ik: “Dat doe ik allemaal niet.” Naast mijn werk en gezin blijft er gewoon niet zoveel tijd over voor andere dingen. Dat vind ik niet erg, dat hoort nu eenmaal bij dit werk. Ik ben blij dat je niet hebt gevraagd: “Hoe combineert u dit werk nu met uw gezinsleven?” Die vraag vind ik zo vervelend. Altijd als iemand me dat vraagt, antwoord ik: “Hoe doet u het?” Dan is het onderwerp meestal gelijk besproken, haha.’ ■

Stemmen met de voeten

TEKST Mechtelt Lindenhovius | FOTO Truus van Gog

Tijdens het Lagerhuisdebat over marktverdieping in het notariaat gingen leden met elkaar in discussie over twee stellingen rondom specialiseren. Wat waren de meningen? Een compilatie.

Onder leiding van Donatello Piras, trainer en gespreksleider bij het Nederlands Debat Instituut, en een panel bestaande uit de voorzitters van de notariële specialistenverenigingen, werd er tijdens het Lagerhuisdebat gediscussieerd over twee stellingen met als onderwerp specialiseren. Voordat de deelnemers met elkaar van gedachten wisselden, werd er eerst 'gestemd met de voeten'. De **groene** kant van de zaal was voor de voorstanders; aan de **rode** kant zaten de tegenstemmers. Werd men tussentijds overtuigd, dan kon worden 'overgestoken' naar de tegenpartij. Wat waren de stellingen? En wat de reacties?

Je moet specialiseren om te overleven

'Wie kan hier nu tegen zijn? Er is zo veel wetgeving en de samenleving is tegenwoordig zo complex. Dat vraagt om specialisatie. De cliënt verwacht dat, de politiek ook, en het blijkt uit verschillende tuchttuitspraken.'

'Je hebt voor cliënten toegevoegde waarde als je excelleert.'

'Ik stel me mijn klant voor. Die vraagt om generalisten. Hij komt binnen met een heleboel vragen, over testamenten, een woning kopen, maar ook over een eigen bedrijf starten, en die wil hij in één keer beantwoord hebben. Dan heeft doorverwijzen geen zin.'

'Door te specialiseren zoek je de grenzen op. Het geeft inhoudelijke uitdaging.'

'Wanneer ben je specialist? Het feit dat je je beperkt tot een rechtsgebied, maakt je nog geen specialist.'

'Hoe meer je weet, hoe minder je weet. Een cliënt verwacht dat ik hem goed van dienst ben op een gebied dat hij niet kent. Ik kan hem het best van dienst zijn als ik specialiseer.'

'Specialiseren is niet nodig om te overleven. Ik denk wel dat een bedrijf overleeft als er meerdere specialisaties in huis zijn. Dat is het ideale kantoor. Dan kun je de cliënt het best bedienen.'

'Wat is specialiseren? Ik ben al notaris en geen fietsmaker. Dat is al een specialisatie op zich.'

Notariële specialisten moeten lid zijn van een specialistenvereniging.

Notariële specialisten moeten lid zijn van een specialistenvereniging

'Een keuze voor een specialisatie maak je voor langere tijd. Daar bouw je een praktijk mee op. Dan moet je je daarmee ook profileren naar buiten toe en dat kan het best via een lidmaatschap van een specialistenvereniging.'

'Wat zegt een klant zo'n specialistenvereniging nou? Welke eisen en richtlijnen worden daaraan gesteld? Anders krijg je zoïets als: "Wij van WC-eend adviseren WC-eend."'

'De markt is zo transparant dat als ik mij specialiseer, alle belanghebbenden dat binnen een halfjaar weten. Daar heb ik geen vereniging voor nodig. Als ik lid wil worden, prachtig. Maar dan omdat ik mijn interne kennis wil verrijken, niet voor de externe buitenwereld.'

'Ik denk dat iedereen aan de "tegenkant" is gaan zitten vanwege het woordje "moeten", maar we moeten naar buiten kijken. Consumenten kijken naar een keurmerk. Zo hebben goede doelen hebben het CBF-keurmerk. Als de markt dat wil, moeten we dat doen.'

'Een vereniging heeft juist die basis van vrijwilligheid in zich. Verplichten is niets. De vereniging moet dusdanig goed zijn, dat je er lid van wil worden.'

'Free riders zijn vervelend. Als je "a" zegt, moet je ook "b" zeggen.'

'Gedwongen leden komen alleen maar niks doen. Je hebt alleen wat aan mensen die zich inzetten voor hun vereniging.'

Ondernemend denken

Tijdens het mindmapdebat werd gedebatteerd over samenwerking van het notariaat met andere beroepsgroepen. Van het debat werd live een mindmap gemaakt, die werd aangeboden aan het bestuur.

Notarissen moeten zich meer gedragen als ondernemer. Niet te somber zijn over de politiek, maar terugknokken. Dat zei Hans Biesheuvel, voorzitter van MKB-Nederland, dinsdag 24 april tijdens het symposium 'Nederland en Europa' van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) in Utrecht.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO'S Truus van Gog

Toneel voor het symposium en de algemene ledenvergadering was zoals elk jaar het Beatrix Theater in Utrecht. De dag werd afgetrapt door Eric Feijen, voorzitter van de Ledenraad. Vervolgens kreeg Hans Biesheuvel, voorzitter van MKB-Nederland het woord. Nog enigszins teleurgesteld over het vallen van het kabinet-Rutte steekt hij van wal. 'Vorige week, tijdens de Week van de Ondernemer, werd op ditzelfde podium de hervorming van de woningmarkt als belangrijkste maatregel vanuit Den Haag gezien. Die heeft het mkb enorm bij de keel. Maar door het vallen van het kabinet zal dat nu niet snel gebeuren. Ik vrees dat 2012 een verloren jaar is.'

BREI AAN INFORMATIE

Notarissen zouden volgens Biesheuvel meer ondernemend moeten denken. Somber zijn over de politiek heeft geen nut. Terugvechten wel. 'Wees een partner voor ondernemers, en niet een loket dat alleen maar geld kost. Zorg dat u meer overkomt als dienstverlener. U bent een allround juridisch specialist.' Als voorbeeld noemt Biesheuvel startende ondernemers. 'Er komt een brei aan informatie op starters af. Help hen en behoed hen voor onbesuisde dingen.' Ook refereert de voorzitter nog even aan de situatie binnen het notariaat. 'De oude

situatie komt niet meer terug, ook niet met een ex-politicus die de deuren in Den Haag moet openen. Klop als notarieel ondernemer vaker aan bij MKB-Nederland. Ik spreek elke week met de ministers, profiteer daarvan', aldus Biesheuvel. Dit advies heeft de KNB ter harte genomen. Voorzitter Ruud van Gerven heeft Biesheuvel in een persoonlijke brief bedankt voor zijn speech en aangegeven graag gebruik te maken van zijn aanbod. Over de vorm moet nog worden gesproken.

KLEINE BV

Biesheuvelds raad om ondernemend te denken wordt al tijdens het symposium overgenomen. De afgelopen weken heeft de KNB gewerkt aan een model 'kleine bv'. Een akte waarmee het notariaat ondernemers de mogelijkheid biedt om snel en goedkoop een bv op te richten. Het model bestaat uit een notariële oprichtingsakte met statuten die tot een minimum zijn beperkt. De eerste zeven aktes werden door KNB-voorzitter Ruud van Gerven aan Biesheuvel overhandigd. 'Hiermee willen wij een bijdrage leveren aan de lastenverlichting voor ondernemers in het kader van de nieuwe wetgeving rondom de flex-bv die eigenlijk per 1 juli in werking zou treden. Alleen zal dat door het vallen van het kabinet waarschijnlijk later worden', zegt Van Gerven. 'Alle zeven bestuursleden zullen een akte tekenen. Aan u

de taak om deze akten, als de wetgeving is veranderd, aan ondernemers te geven. Zij worden dan kosteloos door ons geholpen', vult de KNB-voorzitter aan. 'Fantastisch, dit is precies de manier waarop notarissen het moeten aanpakken. Proactief als partner van de ondernemer', reageert Biesheuvel voordat hij en de notarissen de zaal verlaten richting de drie verschillende workshops van die dag. ■

EPN Congres Boedelafwikkeling

De EPN nodigt u uit voor het jaarlijkse EPN Congres op 10 mei 2012 dat in het teken staat van de boedelafwikkeling.

Sprekers zijn prof. mr. W.D. Kolkman, prof. mr. A.H.N. Stollenwerck, mr. R.E. Brinkman en prof. mr. J.S.L.A.W.B. Roes. De volgende onderwerpen komen aan bod: de lichte versus de zware vereffening, de huidige ideeën omtrent de destijds geformuleerde uitgangspunten van de werkgroep deontologie, recente ontwikkelingen in het tuchtrecht en de afwikkeling van tweetrapstestamenten.

Kamervragen Verklaring van Erfrecht

De EPN heeft in de media haar zorgen geuit over het nieuwe beleid van banken om banktegoeden van een overledene (tot 100.000 euro) vrij te geven zonder afdoende waarborgen voor de erfgenamen. Ook heeft de EPN via

Gezien het belang van deze onderwerpen zullen er ook vertegenwoordigers vanuit de politiek, ministeries en rechterlijke macht aanwezig zijn.

Congresinformatie

Het congres vindt plaats van 10:00 – 17:30 uur op Kasteel De Vanenburg te Putten. De kosten bedragen 225 euro voor EPN-leden en 495 euro voor niet-leden. Er worden 5 EPN/KNB-punten (in aanvraag) toegekend. Aanmelden kan via www.epn-notaris.nl.

PvdA-parlementariër Jeroen Recourt aan de regering om opheldering verzocht omtrent dit beleid. De EPN wil hiermee bereiken dat de overheid de banken ertoe zal dwingen hun zorgplicht jegens de burger serieus te nemen.

UITGELICHT

CURSUSSEN

VMSN-cursus Echtscheiden en verdelen

Tevens wordt behandeld: uitvoeren grosse van echtscheidingsconvenant door deurwaarder en verrekenbedingen.

Datum: 12 juni 2012

Docent: mr. dr. L.H.M. Zonnenberg

Locatie: Utrecht

Deze cursus is ook toegankelijk voor niet-leden.

VASN-cursus: Inleiding Agrarisch Recht

Deze cursus is bedoeld als voorbereiding op de VASN Beroepsopleiding en is verplicht voor niet-juristen die deze opleiding wensen te gaan volgen. Ook notarieel juristen die basale kennis willen opdoen op het gebied van agrarisch recht kunnen deelnemen. De volgende onderwerpen worden onder andere behandeld: Personenvennootschappen, Bedrijfsoverdracht, Soorten pacht, Overdrachtsbelasting, Winst uit onderneming. Datum: 8 mei 2012. Locatie: Utrecht

Algemene ledenvergadering VASN

Op 3 april was de algemene ledenvergadering van de VASN. Daar is het VASN-bedrijfslidmaatschap van de Vereniging voor Agrarisch Recht (VAR) besproken. Dit lidmaatschap geeft leden de mogelijkheid deel te nemen aan bijeenkomsten van de VAR en stelt de nieuwsbrief van de VAR gratis beschikbaar. Hiermee worden de leden nog meer geïnformeerd over de inhoudelijke agrarische onderwerpen en actualiteiten. Ook heeft mevrouw mr. J.W.M. Post (Winterswijk) tijdens de vergadering de voorzittershamer na vijf jaar overgedragen aan mr. J.F.V.N. Verploegen (Wijchen).

Aansluitend aan het huishoudelijke gedeelte waren er twee lezingen. Een beleidsmedewerker van het ministerie van EL&I heeft de toekomst van het gemeenschappelijk landbouwbeleid toegelicht, waarbij een overzicht is gegeven van de regelingen. De voorstellen voor dit beleid voor de periode 2014 tot 2020 zijn besproken en de verwachte gevolgen voor de markt van de aflopende productierechten zijn toegelicht. De tweede lezing ging over de actualiteiten op het gebied van pacht, waarbij het begrip 'veilige verpachter' is toegelicht en mogelijke situaties die voorkomen bij het einde van de pachtovereenkomst zijn besproken.

VOC

De VOC, de Vereniging van Notarieel Ondernemingsrecht Specialisten, is van start gegaan. U kunt zich aanmelden voor het lidmaatschap of het aspirant-lidmaatschap. Het aspirant-lidmaatschap is bedoeld voor (kandidaat-)notarissen die zich willen verdiepen in het ondernemingsrecht. Het lidmaatschap is bedoeld voor de reeds gespecialiseerde (kandidaat-)notaris. Deze specialisatie kunt u op meerdere manieren aantonen, een overzicht vindt u op onze website www.voc-notaris.nl. Daar vindt u ook het inschrijfformulier. De contributie voor het (aspirant-)lidmaatschap bedraagt dit jaar 495 euro. Dit bedrag is inclusief de eerste cursus ondernemingsrecht die op twee niveaus wordt aangeboden; basis en verdiepend. Voor meer informatie verwijzen wij naar onze website. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via info@voc-notaris.nl.

NRS gepresenteerd op ALV

Willem van Delft heeft op de ALV van de KNB de Vereniging van Notariële Registergoederen Specialisten (NRS) gepresenteerd. Van Delft is voorzitter van deze vereniging. De NRS zal in het najaar haar eerste cursus organiseren. Wilt u op de hoogte gehouden worden van

VERENIGINGSNIEUWS

de ontwikkelingen? Stuur dan een mailtje naar info@nrs-notaris.nl.

VMSN

Gespecialiseerde notaris regelt voortaan echtscheiding

Dat is de titel van het persbericht dat de VMSN heeft ingezonden naar aanleiding van de afspraken met een advocatenkantoor dat exclusief voor VMSN-leden de verzoekschriften tot echtscheiding indient. De gehele tekst van het persbericht is te vinden via www.vmsn.nl. Belangrijkste conclusie is dat echtgenoten niet meer zelf naar een advocaat hoeven, maar de gehele procedure via hun VMSN-notaris kunnen regelen.

VMSN promotiefilm

De VMSN heeft een korte promotiefilm voor de leden ontwikkeld. De film is bedoeld om het publiek duidelijk te maken wat mediation/scheidingsbemiddeling door een VMSN-notaris inhoudt. De film kan door de leden gebruikt worden op de eigen kantoorwebsite. De film is ook te zien via www.vmsn.nl.

Afschaffen notariële tussenkomst oprichting bv leidt tot administratieve lastenverhoging

Minister Verhagen heeft in zijn brief van 13 september 2011 aan de Tweede Kamer, getiteld 'Naar de Top, Het bedrijvenbeleid in actie(s)', aangekondigd dat het kabinet een aantal maatregelen gaat nemen om het starten en doorgroeien, maar ook overdragen en beëindigen van een bedrijf te vergemakkelijken. De minister kondigt onder meer 'een aanzienlijke verdere lastenverlichting' aan door de notariële tussenkomst niet meer verplicht voor te schrijven wanneer er gekozen wordt voor oprichting van een bv met standaardstatuten. De vraag is of het komende kabinet dit standpunt zou moeten delen.

De minister lijkt zijn standpunt (mede) te baseren op de in Nederland en Europa gewenste vermindering van regeldruk. Mede om die reden hebben de Europese ministers van Economische Zaken op 30 mei 2011 de 'Small Business Act for Europe' (hierna: SBA) aangenomen. De SBA gaat uit van twee basisprincipes: het bevorderen van ondernemerschap en het 'think small principle'. Administratieve lastenverlaging is een belangrijk element van genoemde principes. Ondernemers moeten snel en goedkoop een onderneming kunnen starten. Een begrijpelijke wens, die echter, anders dan in een aantal andere Europese landen, in Nederland al realiteit is. De meeste beginnende ondernemers beginnen als eenmanszaak, maatschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap, al was het maar vanwege de fiscale startersfaciliteiten. Deze rechtsvormen zijn, zelfs mondeling, aan te gaan en kunnen door middel van inschrijving in de Kamer van Koophandel binnen één dag starten. Anders dan in vele andere EU-landen is de regeldruk en administratieve last voor de start van een onderneming in Nederland beperkt.

BINNEN ÉÉN DAG

Nederland voldoet in dat kader reeds aan enkele van de actiepunten ('Smart Regulation') uit de SBA: 'The reduction of the start-up time for new enterprises to 3 working days and the cost to € 100,- by 2012, as well as the time needed to get licences and permits to take up and perform the specific activity of an enterprise to three months by the end of 2013.' De kosten voor het starten en inschrijven van een onderneming vallen in Nederland binnen de gestelde norm. Door invoering van de flex-bv wordt bovendien tegemoetgekomen aan een ander actiepunt uit de SBA: 'The development of simplified, lighter, clear and consistent Rules.' Vanuit de gedachte van de SBA is er dan ook geen argument om een verdere lastenverlichting door te voeren voor de oprichting

van een specifieke rechtsvorm als een bv. Een ondernemer kan in Nederland, als hij dat wil, binnen één dag aan de slag. Bovendien zal ook de 'start-up time' voor de oprichting van een bv niet langer dan drie dagen behoeven te zijn na invoering van de Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht.

RECHTSZEKERHEID EN VERTROUWEN

Rechtszekerheid is ook voor kleine startende ondernemers belangrijk. Die rechtszekerheid wordt naar mijn mening niet bevorderd wanneer een bv zonder notariële tussenkomst kan worden opgericht. De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie merkte recent nog op dat waar economische onzekerheid heerst, rechtszekerheid van nog groter belang is. Als de maatschappij iets heeft geleerd van de

huidige crisis, dan is dat dat deze voor een belangrijk gedeelte veroorzaakt wordt door gebrek aan vertrouwen. Ook op dit moment neemt het vertrouwen, volgens alle onderzoeken die daarnaar gedaan worden, in banken, verzekeraars en overheden af. Waarom zouden wij dit nog verder willen laten afnemen door rechtsonzekerheid te creëren voor ondernemers die zich in de jas van een bv hullen zonder dat onafhankelijk en deskundig getoetst is of zij aan de oprichtingsvereisten voldoen? Bovendien wordt, bij invoering van de flex-bv, de drempel voor oprichting nog lager. Een startende ondernemer kan zich met 1 euro kapitaal en met een notariële akte van oprichting in het kleed van rechtspersoonlijkheid hullen en volledige aansprakelijkheidsbeperking verkrijgen.

NOTARIËLE TUSSENKOMST

De verlening van rechtspersoonlijkheid en de beperking van aansprakelijkheid aan een ondernemer behoeven naar mijn mening in het belang van een geordend rechtsverkeer een extra toets en wel in de vorm van notariële tussenkomst. Het laten vervallen daarvan voor deze combinatie zou bovendien een volledige inbreuk zijn op ons huidige rechtspersonenrecht. Voor elke oprichting van een Nederlandse rechtspersoon met beperkte aansprakelijkheid is immers notariële tussenkomst vereist (vergelijk Boek 2 Burgerlijk Wetboek). Door deze toets blijven ook de maatschappelijke kosten beperkt omdat het rechtssysteem, en in het bijzonder de rechterlijke macht, niet verder wordt belast. Het aantal procedures en gevallen van insolventie vanwege ondoordachte beslissingen of misbruik van de bv-vorm zou naar mijn mening niet verder moeten toenemen. De notariële tussenkomst is er niet voor niets. Zij beoogt rechtszekerheid, misbruikbestrijding, rechtsbescherming, rechtsordening, rechtspreventie en deskundig advies. Bovendien lijkt mij de

internationale reputatie van Nederland – die politiek toch al op het spel staat – als stabiele jurisdictie voor ondernemingen (lees: bv's) in het geding, indien ervoor zou worden gekozen dat men zonder notariële tussenkomst een bv kan oprichten.

'HOEDER' VAN DIRECTE BELANGEN

Indien de kosten van de oprichting van een bv, uitgaande van standaardstatuten, worden verlaagd tot het papier van de printer (als oprichting en inschrijving niet al digitaal zouden kunnen) worden de administratieve lasten verschoven naar een later moment. Er is immers geen *Belehrung* meer voor de ondernemer die een bv opricht over de juridische (en fiscale) gevolgen van die oprichting. Door de authenticiteit van de akte staat bovendien het tijdstip van oprichting vast, waardoor in het handels- en rechtsverkeer rechtszekerheid wordt geboden. De niet te begroten kosten van geschillen, die in een latere fase zullen optreden, kan de ondernemer zich besparen. De notaris wordt niet voor niets in Duitsland ook wel genoemd *'Der Richter im Vorfeld'*. Hij is een 'hoeder' van directe belangen van de overheid en doet dit, mede met het oog op het tuchtrecht, op uiterst zorgvuldige wijze. Bovendien is er, nu er door het ministerie van Justitie geen antecedentenonderzoek meer plaatsvindt als gevolg van het afschaffen van de verklaring van geen bezwaar, zonder de notariële toets, in het geheel geen drempel meer tegen misbruik van de bv (witwassen, plof-bv's, vastgoedfraude, enz.).

BEPERKING KOSTEN

Graag wijs ik in dit kader op de wettelijke regeling in Duitsland. Per 1 november 2008 is de nieuwe GmbH-wetgeving aldaar in werking getreden en deze voorziet onder andere in de oprichting van een 'GmbH-light' ook wel de *'Unternehmergeellschaft'* genoemd. Bijzonder aan deze GmbH-light is onder meer dat zij opgericht kan worden

op basis van standaardstatuten (*Musterprotokoll*). Oprichting vereist notariële tussenkomst, maar door twee vormen van standaardakten bij te voegen, kunnen de kosten voor eenmans-GmbH's beperkt worden. De in Duitsland gekozen oplossing spreekt mij aan. Enerzijds wel notariële tussenkomst en anderzijds beperking van kosten indien het gaat om een 'rechttoe rechtaan' standaard-bv (waarin niet meer wordt vermeld dan naam, doel, kapitaal, aantal uit te geven aandelen en de eerste bestuurders).

STANDAARDAKTE

Kortom, het laten vervallen van de notariële akte bij oprichting van een (standaard-)bv is niet nodig op grond van de SBA, het vermindert de rechtszekerheid en het tóch al afgenomen vertrouwen in de overheid, het vermindert de reputatie van de Nederlandse bv (ook in internationaal verband), verhoogt het risico van misbruik en levert per saldo een hogere administratieve last dan thans. Gedacht zou kunnen worden aan de oplossing in Duitsland waar de notariële akte gebaseerd kan worden op een 'standaardakte' (*Musterprotokoll*) om de kosten te beperken.

Prof. mr. D.E.M.M. Zaman, bijzonder hoogleraar notarieel ondernemingsrecht bij het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht van de Universiteit Utrecht en notaris in Rotterdam.

Gezamenlijk
aan de slag

Nu de ledenraad heeft gesproken over de plannen van 'Notaris voor rechtszekerheid' kan het nieuwe bestuur daadwerkelijk aan de slag. Het is belangrijk dat we daarbij vaart maken, want hoe langer we elkaar blijven bediscussiëren, hoe minder tijd en energie er overblijft om gezamenlijk te werken aan het versterken van het notariaat in de Nederlandse samenleving.

EENSGEZIND

Ik ben dan ook verheugd dat het nieuwe bestuur eensgezind is over de noodzaak om te onderzoeken hoe wij de belangenbehartiging van het notariaat via de KNB kunnen verbeteren, hoe we de zichtbaarheid van het notariaat kunnen vergroten

en welke aanpassingen aan de organisatie van de KNB daarvoor nodig zijn. Komend najaar moet de ledenraad zich kunnen uitspreken over de resultaten van die onderzoeken en wat mij betreft gaan we aansluitend aan die vergadering direct over tot de uitvoering.

KENNISMAKINGSGESPREKKEN

Tegelijkertijd ben ik bezig met allerlei kennismakingsgesprekken, zowel met de medewerkers van het bureau, als met belangrijke gesprekspartners in Den Haag. Als voorzitter word je geacht overal *acte de présence* te geven en afspraken te maken namens je achterban. Zo zal ik de komende tijd de nodige gesprekken voeren met politici en staatssecretaris Teeven van Veiligheid & Justitie. Ter voorbereiding op die gesprekken ben ik veel tijd kwijt met mezelf inlezen in allerlei dossiers. Dat is ook de reden waarom ik het komende halfjaar vier dagen per week beschikbaar ben voor KNB-werkzaamheden.

EERSTE HOOGTEPUNT

Een mooi eerste hoogtepunt voor het nieuwe bestuur vind ik de presentatie, op 24 april tijdens onze ALV, van het nieuwe model dat de KNB heeft ontwikkeld in het licht van de Small Business Act for Europe. Hiermee anticipeert het notariaat mijns inziens adequaat op de nieuwe flex-bv en laten we op een heldere manier zien waar de notaris voor staat en welke meerwaarde hij/zij heeft voor het Nederlandse bedrijfsleven. Het zijn dit soort initiatieven die er mede voor moeten zorgen dat de notaris beter voor het voetlicht wordt gebracht. ■

Ruud van Gerven | VOORZITTER KNB

Wat doe jij eigenlijk?!

Je staat op een borrel en de onvermijdelijke vraag komt: 'Wat doe jij eigenlijk?' 'Ik ben notaris.' 'Maar dat is toch vooral knippen en plakken? Je secretaresse doet toch eigenlijk al het werk?' 'Eh ...'

De verleiding is groot om op dat moment in de verdediging te schieten. Maar feitelijk krijg je de gelegenheid iemand te vertellen wat de toegevoegde waarde van de notaris is. Maar wat is die eigenlijk? En hoe formuleer je dat zodat de boodschap bij jouw gesprekspartner – een leek als het gaat over het notariaat – echt aankomt?

WAT IS JE TOEGEVOEGDE WAARDE?

Op donderdag 21 juni organiseert de KNB in de Jaarbeurs in Utrecht een training 'De Toegevoegde Waarde van de notaris' waarin je leert bovenstaande vragen te beantwoorden aan de hand van de thema's profilering, inleving en gesprekstechnieken. De training begint om 9.30 uur en eindigt om 21.00 uur. Er zijn 9 managementpunten aan de training verbonden.

MEER INFORMATIE

Voor nadere informatie en inschrijven: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 330 7125, cursussen@knb.nl of notarisnet.notaris.nl/opleidingen/toegevoegde-waarde-van-de-notaris

'Maar dat is toch vooral knippen en plakken?'

Afwijzing bezwaar ledenbijdrage excedentverzekering gegrond

De rechtbank in Lelystad vindt het beroep tegen de beslissing van het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) om het bezwaar tegen de ledenbijdrage excedentverzekering niet-ontvankelijk te verklaren vanwege overschrijding van de termijn, ongegrond. Daarnaast zijn volgens de rechtbank termijnen voor bezwaar absoluut. De KNB mag hiervan niet afwijken.

Al enige tijd wordt binnen het notariaat een discussie gevoerd over de excedentverzekering beroepsaansprakelijkheid. Een groep notarissen had in dit kader bezwaar en beroep ingesteld tegen de aan hen opgelegde ledenbijdrage voor deze verzekering. Op 11 oktober 2011 oordeelde de Rechtbank Amsterdam dat de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) bevoegd is om aan haar leden een bijdrage voor de excedentverzekering op te leggen, terwijl op 25 november 2011 de Rechtbank Leeuwarden het tegengestelde oordeel heeft gegeven. Inmiddels is met betrekking tot de laatste beslissing hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van Raad van State (ABRVs).

BEROEP TEGEN BESLISSING KNB

Over het ordejaar 2011/2012 heeft de KNB in totaal 61 bezwaren tegen de ledenbijdrage excedentverzekering ontvangen. 19 bezwaren zijn tijdig ingediend; de overige bezwaren niet. Die laatste bezwaren zijn niet inhoudelijk beoordeeld en door het bestuur van de KNB niet-ontvankelijk verklaard. Tegen deze beslissingen staat beroep open. In 2 gevallen is ook daadwerkelijk beroep (tijdig) ingesteld. Op 19 april 2012 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden in één van deze beroepsprocedures. Tijdens de zitting is gesproken over de vraag of het bestuur van de KNB terecht heeft geconcludeerd dat het bezwaar niet tijdig is ingediend en of er, als het oordeel van het bestuur juist is, redenen aanwezig zijn om tot het oordeel te komen dat overschrijding van de bezwaartermijn verschoonbaar is. De belangrijkste reden die was aangevoerd voor verschoonbaarheid van de overschrijding van de termijn was het bestaan van de beslissing van de Rechtbank Leeuwarden van 25 november 2011 (vlak voor het einde van de bezwaartermijn).

TERMIJN VOOR BEZWAAR IS ABSOLUUT

De rechtbank heeft ter zitting uitspraak gedaan en het beroep tegen de beslissing van het bestuur van de KNB om het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren in verband met overschrijding van de termijn, ongegrond

Een groep notarissen had bezwaar en beroep ingesteld tegen de aan hen opgelegde ledenbijdrage voor deze verzekering

verklaard. De rechtbank heeft geoordeeld dat een gerechtelijke beslissing er niet toe leidt dat een termijn verschoonbaar kan worden overschreden. De termijnen voor bezwaar zijn absoluut en hiervan mag het bestuursorgaan (in dit geval de KNB) niet afwijken.

LEDENRAAD WIL EXCEDENTVERZEKERING HANDHAVEN

Op 15 februari 2012 heeft de ledenraad besloten de excedentverzekering, ondanks de discussie, te handhaven. De ledenraad heeft wel gevraagd om onderzoek te doen naar de mogelijkheden en risico's van een verlaging van de dekking, alternatieven en de mogelijkheid om ook het eerste miljoen (primaire verzekering) onder te brengen in een collectieve regeling. Dit onderzoek is inmiddels opgestart en zal worden uitgevoerd door verzekeringsmakelaar Mandema & Partners.

Nadere informatie: KNB, Afdeling Praktijkuitoefening, Willem Geselschap, telefoon 070 3307239 (pu@knb.nl)

Doe mee met onderzoek personenvennootschappen

Het onderzoeksinstituut voor financieel recht en ondernemingsrecht van de Vrije Universiteit in Amsterdam is een onderzoek gestart naar praktijkproblemen bij de huidige regeling voor maatschap, vennootschap onder firma en commanditaire vennootschap. Dit omdat minister Ivo Opstelten van Veiligheid en Justitie alleen na wil denken over een nieuw wetgevingstraject als duidelijk is tegen welke problemen de praktijk aanloopt. Zoals bekend is het wetsvoorstel Vaststelling titel 7.13 BW (w.o. 28764), dat gaat over personenvennootschap, en de daarbij horende Invoeringswet (w.o. 31065) een paar maanden geleden ingetrokken.

NUTTIGE INFORMATIE

Uit de resultaten van het onderzoek van de Vrije Universiteit kunnen plannen voortkomen voor een nieuwe regeling voor personenvennootschappen. De onderzoekers verwachten dat het notariaat hen veel nuttige informatie kan geven. De vragenlijst is verstuurd aan een breed spectrum van ervaringsdeskundigen. Zo zijn ook de leden van belangenorganisaties van huisartsen en medisch specialisten gevraagd. Ook hebben de koepelorganisaties voor land- en tuinbouw en het Nederlands Genootschap van bedrijfsjuristen een uitnodiging gekregen. Op 14 juni worden de resultaten besproken tijdens een congres van het Zuidas Instituut voor Financieel recht en Ondernemingsrecht (ZIFO) bij de Vrije Universiteit.

Uit de resultaten kunnen plannen voortkomen voor een nieuwe regeling voor personenvennootschappen

MEEDOEN

Het onderzoek bestaat uit negentien meerkeuzevragen. Het beantwoorden neemt ongeveer tien minuten in beslag. U kunt de vragenlijst online invullen. U kunt het ook per e-mail sturen naar j.werkman@vu.nl of op de post doen naar: Vrije Universiteit, Faculteit Rechtsgeleerdheid, t.a.v. Pien Werkman, De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam.

Praktijkinformatie Kadaster

Hier treft u informatie van het Kadaster aan die van belang is voor uw praktijk.

TERUGMELDEN AAN HET KADASTER

In de praktijk vermelden notarissen een (vermeende) onjuistheid in de Basisregistratie Kadaster (BRK) nog wel eens in de akte. Dit is niet correct. Bij een (vermeende) onjuistheid is de notaris verplicht deze terug te melden aan het Kadaster (zie *JBN* 2008, nummer 23 en *JBN* 2010, nummer 10). U kunt hiervoor gebruikmaken van een elektronisch formulier, via www.kadaster.nl. Uw verzoek wordt met spoed in behandeling genomen bij een speciaal hiervoor ingericht team: het Bezwaren, Klachten en Kwaliteitsmetingen (BKK)-team.

VERMELDING KOOPPRIJS

Aan de bewaarderstelefoon wordt over de inschrijving van (het uittreksel van) de koopakte met enige regelmaat de vraag gesteld of daarin ook de koopprijs moet staan. Over de geldigheid van de *Vormerkung* zijn de standpunten in rechtspraak en wetenschap verdeeld. Uit de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie aan de Tweede Kamer (Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 32 320, nr. 2) blijkt dat hij, naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie en de aanbevelingen inzake titel 7.1 Burgerlijk Wetboek (BW), onder meer heeft geconcludeerd dat op basis van artikel 26 Kadasterwet voor de inschrijving een notariële verklaring nodig is met daaraan gehecht (een kopie van) de koopakte. Volgens de minister is voor de bescherming van het belang van de koper niet vereist dat de integrale koopakte wordt ingeschreven. Wel dient het uittreksel volgens de minister *‘in ieder geval die elementen te bevatten, die relevant zijn voor eventuele schuldeisers van de verkoper die door de Vormerkung benadeeld kunnen worden. Dan gaat het bijvoorbeeld om een ontbindende of opschortende voorwaarde en om de koopprijs.’* Bij een inschrijving van de koop die gepleegd wordt zonder vermelding van de koopprijs zal op of ná 1 juli 2012, net als nu het geval is, de inschrijving vanwege het ontbreken van de koopprijs niet worden geweigerd. Wel zal met ingang van die datum een Verzoek tot Verbetering (VTV) worden verzonden indien niet ten

minste de koopprijs wordt vermeld. De datum 1 juli 2012 stelt notarissen in de gelegenheid tijdig hun modelteksten aan te passen en de kantoorautomatisering hierop in te richten.

BEËINDIGING REGISTREREN CONTRACTUELE VOORKEURSRECHTEN

Koopovereenkomsten en voorovereenkomsten tot koop worden geregistreerd op basis van artikel 7:3 BW en artikel 10 lid 3 Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg). Lange tijd was onduidelijk of ook contractuele voorkeursrechten een vrijstelling van de aanbiedingsplicht aan de gemeente zouden kunnen inhouden. Die duidelijkheid is nu gekomen.

Bij de behandeling van de Wet strekkende tot Herstel van wetstechnische gebreken alsmede andere wijzigingen van ondergeschikte aard in diverse wetten op of in verband met het terrein van infrastructuur en milieu (Tweede Kamer, vergaderjaar 2011 – 2012, 32844, nr. 6) gaf de minister van Infrastructuur & Milieu aan dat een contractueel voorkeursrecht geen vrijstelling van de aanbiedingsplicht aan de gemeente kan inhouden. Hierdoor is de grondslag om contractuele voorkeursrechten aan te tekenen in de basisregistratie Kadaster komen te vervallen.

Met ingang van 15 mei 2012 is besloten de contractuele voorkeursrechten niet meer aan te tekenen in de basisregistratie Kadaster. Reeds bestaande aantekeningen worden intact gelaten; deze zullen door tijdsverloop automatisch uit de registratie verdwijnen op de wijze zoals hiervoor werd aangegeven. Mocht een belanghebbende in de tussentijd een verzoek doen een reeds bestaande aantekening van een contractueel voorkeursrecht uit de registratie te verwijderen, dan zal dit verzoek door de bewaarder worden gehonoreerd. Wel blijft uiteraard de registratie van koopovereenkomsten (artikel 7:3 BW / 10 lid 3 Wvg) en koopopties (artikel 10 lid 3 Wvg) bestaan.

WIJZIGING IN REGISTRATIE

Per 1 januari 2012 is de derde tranche huwelijksvermogensrecht in werking getreden. Eén van de gevolgen is dat het moment van ontbinding van de huwelijksgemeenschap bij echtscheiding wordt vervroegd naar het moment

van indienen van het verzoek tot echtscheiding bij de rechtbank. Vanwege deze wetswijziging wordt vanaf 15 april niet de vermelding ‘huwelijk ontbonden’ in de registratie opgenomen, maar ‘gemeenschap ontbonden’.

GEVOLGEN WIJZIGING KNB-E-MAILADRESSEN PER 2013

De KNB stopt per 1 januari 2013 met het ondersteunen van e-mailaccounts binnen het domein .knb.nl. Hierdoor werken vanaf die datum alle mailboxen eindigend op .knb.nl niet meer. Gebruikt u zo'n e-mailadres voor de diensten van het Kadaster, dan moet u op tijd uw nieuwe e-mailadres aan ons doorgeven. Voor Web-elan doet u dat via het wijzigingsformulier Web-Elan (www.kadaster.nl/elan, tabblad formulieren). Stuur het ingevulde formulier per e-mail naar web-elan@kadaster.nl en het origineel per post na. Voor Mijn Kadaster gebruikt u het online formulier ‘wijzigen eerste beheerder’ (www.kadaster.nl, Mijn Kadaster, wijzigen eerste beheerder). De eerste beheerder kan bij de overige gebruikers het e-mailadres zelf aanpassen. Voor de digitale factuur en het algemene e-mailadres van uw kantoor kunt u het nieuwe e-mailadres aan ons Klantcontactcenter doorgeven (kcc@kadaster.nl).

BETALINGSACHTERSTANDEN

Het komt wel eens voor dat notariskantoren de door het Kadaster verzonden facturen niet (tijdig) voldoen. In de overeenkomst die de notaris met het Kadaster heeft gesloten voor een abonnement op Mijn Kadaster en in de bijbehorende algemene voorwaarden staat dat de notaris de verschuldigde tarieven moet voldoen overeenkomstig de ‘Regeling tarieven Kadaster’. Wordt er niet betaald, dan kan het Kadaster overgaan tot opschorting van hun verplichting tot levering van kadastrale informatie(producten). De notaris kan dan niet meer op elektronische wijze producten aanvragen. Totdat alle niet betaalde facturen inclusief rente en kosten zijn betaald, kan de notaris uitsluitend aan de balie van een Kadastervestiging tegen contante betaling kadastrale informatie(producten) ontvangen. De notaris wordt bij het uitblijven van betaling van de factuur per brief geïnformeerd

over het opschorten van het gebruik van Mijn Kadaster. Conform afspraak stelt het Kadaster hiervan ook de KNB en het BFT op de hoogte.

AEGON HYPOTHEEKAKTE

Op basis van de modeltekst van Aegon moet het Kadaster in veel gevallen een recht van eerste en van tweede hypotheek opvoeren. Het tarief is om die reden ook tweemaal 120 euro. Sommige notarissen kiezen voor het inschrijven van twee afschriften om twee verschillende inschrijvingstijdstippen te krijgen. Hierdoor worden echter voor beide afschriften twee hypotheekrechten aangetekend, waardoor in totaal viermaal 120 euro wordt gefactureerd.

Wanneer tweemaal een hypotheekakte ter inschrijving wordt aangeboden en beide afschriften voldoen aan de inschrijvingsvereisten, is de bewaarder verplicht beide stukken in te schrijven en de registratie overeenkomstig de inhoud van deze afschriften bij te werken. De bewaarder is lijdelijk ten aanzien van de juistheid van de hypotheekstellingen. In theorie zou viermaal een hypotheekrecht kunnen worden ingeschreven. Het doorhalen van de twee hypotheeken kan met een verklaring van waardeeloosheid. Hiervoor wordt 51 euro in rekening gebracht (Regeling tarieven Kadaster (Rtk)). Om dit alles te voorkomen, kan de notaris ervoor kiezen om tweemaal een uittreksel in te schrijven wanneer hij twee verschillende tijdstippen van inschrijving wil. In die situatie wordt bij het eerste uittreksel de omschrijving van het tweede recht van hypotheek vervangen door de woorden 'et cetera' en bij het tweede uittreksel wordt de omschrijving van het eerste hypotheekrecht vervangen door 'et cetera'.

*Nadere informatie: Kadaster,
bewaarderstelefoon: 088 1832242*

Cursus Hammerstein

In één middag de belangrijkste wijzigingen als gevolg van de wet-Hammerstein!

Op donderdag 28 juni organiseert de KNB in het NH Hotel in Den Haag een cursus over de wet-Hammerstein. Er zijn 3 opleidingspunten aan de cursus verbonden.

Onlangs is het wetsvoorstel-Hammerstein aangenomen door de Eerste Kamer. Het voorstel voorziet in een scheiding van het toezicht en tuchtrecht en in versterking van het toezicht. Daarnaast bevat het andere maatregelen ter verbetering van de kwaliteit en de integriteit van het notariaat.

Op 28 juni organiseert de KNB in Den Haag een cursus over de wet-Hammerstein

Tijdens de cursus Hammerstein hoort u van Madeleine Hillen, wetenschappelijk medewerker Notarieel Juridisch Bureau en Rego Boer, wetgevingsjurist bij ministerie van Financiën (voorheen werkzaam bij het ministerie van Veiligheid en Justitie) in één middag wat de belangrijkste wijzigingen zijn die de wet-Hammerstein voor uw notarispraktijk met zich meebrengt.

Voor nadere informatie en inschrijven: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 330 7125, cursussen@knb.nl of notarisnet.notaris.nl/opleidingen/wet-hammerstein

KNB Cursusagenda

15 mei en 12 juni 2012

Timemanagement

Hoe kunt u uw werk efficiënter indelen en effectiever omgaan met uw tijd?

21 mei 2012

Ontwerp het perfecte echtscheidingsconvenant

Welke onderwerpen moeten u regelen in het convenant en hoe kunt u dat het best doen?

24 mei en 28 juni 2012

Workshop Communicatie met de cliënt

Zorg dat uw cliënten bij u terugkomen. Leer bewuster omgaan en effectief communiceren met uw cliënten.

29 mei 2012

Omzetbelasting onroerende zaken

Deze cursus brengt u in één dag volledig op de hoogte van de complexe fiscale wetgeving op vastgoedgebied.

29 mei 2012

Clïentgericht, succes verzekerd (module Leergang Managementvaardigheden)

Belangrijke voorwaarden voor een succesvol cliëntgericht kantoor komen aan de orde en hoe u en uw collega's daaraan kunnen werken.

31 mei 2012

Conflicthantering

Op welke wijze lost u een (dreigend) conflict op of maakt u het beheersbaar?

Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125 (cursussen@knb.nl) of NotarisNet/opleidingsaanbod

Een boedelnotaris moet binnen een redelijke tijd na zijn benoeming als zodanig kennis geven aan alle erfgenamen; hij kan zich niet als partijnotaris gedragen.

Uitspraak: *waarschuwing*

Casus

De notaris is door twee van de erfgenamen, die tevens samen executeur zijn, tot boedelnotaris benoemd. Zij is als zodanig ingeschreven. Hoewel een notaris op grond van artikel 4:146 lid 1 Burgerlijk Wetboek (BW) nadat hij de benoeming heeft aanvaard, verplicht is om van deze aanvaarding aan alle erfgenamen kennis te geven, heeft zij dat op verzoek van de executeurs voor wat de klager betreft pas na bijna vier maanden gedaan.

Overwegingen

De klacht is gericht tegen de notaris, hoewel haar kandidaat-notaris de werkzaamheden waarover wordt geklaagd heeft verricht. De notaris draagt voor de boedelbehandeling echter de volle verantwoordelijkheid.

De kamer oordeelt dat de mededeling aan de klager niet binnen een redelijke tijd, dus te laat, is gedaan. Het past een boedelnotaris, die anders dan een partijnotaris van alle erfgenamen de belangen moet behartigen, niet om op grond van een dergelijke wens van enkele erfgenamen de overige erfgenamen de informatie te onthouden, aldus de kamer.

De klacht betrof ook het indienen van een onjuiste aangifte voor de erfbelasting. In de gegeven omstandigheden kon de notaris op dit punt geen verwijt worden gemaakt. De notaris had in haar verweerschrift gesteld dat zij de aangifte voor de erfbelasting had ingediend, wat de klager ter zitting betwistte. De notaris kon dit desgevraagd niet met zekerheid ophelderen, aangezien zij het dossier niet naar de zitting had meegebracht. De kamer acht dit optreden onzorgvuldig, mede gelet op de omstandigheid dat de notaris vóór de zitting uit de toegezonden pleitnotitie had kunnen weten dat de klager dit aan de orde zou stellen.

Gezien de gegrondheid van de klacht en mede in aanmerking nemende de hiervoor geschetste omstandigheid legt de kamer aan de notaris de maatregel van waarschuwing op.

Kamer van toezicht Arnhem, 20 december 2012 (LJN YC0740)

Opmerking

Enemaal boedelnotaris heeft de notaris zijn eigen verantwoordelijkheid, die berust op de wet. Op de zitting van de kamer moet hij goed beslagen ten ijs komen. (bew. BKJH)

Onjuiste financiële afwikkeling na overdracht van de echtelijke woning nadat het huwelijk door echtscheiding is ontbonden.

Uitspraak: *waarschuwing*

Casus

De opdracht aan de notaris was de overdracht van de na echtscheiding verkochte echtelijke woning. De echtscheiding is op 24 mei 2004 ingeschreven en het transport van de woning had op 28 mei daaropvolgend plaats. Er rustte ten laste van de man voor een bedrag van 20.000 euro conservatoir beslag op de woning, die op 25 mei alsnog verhoogd was tot 40.000 euro.

In het van 24 december 2003 daterende convenant is bepaald dat bij de verkoop van de echtelijke woning voor een bedrag van 385.000 euro, de overwaarde aan de vrouw zal toekomen. Bij verkoop voor een hoger bedrag zal het meerdere gelijkelijk worden gedeeld.

De notaris maakt na het transport 99.737 euro over aan de vrouw en deponereert 40.000 euro op een derdenrekening, kennelijk omdat dat voorwaarde was voor het doorhalen van het beslag. Er is een depotakte opgemaakt met de man. De vrouw is daar niet in gekend. Het echtpaar was gehuwd in de wettelijke algehele gemeenschap van goederen. In 2006 en opnieuw in 2008 vraagt de vrouw aan de notaris hoe het staat met het depot van 40.000 euro. De notaris weigert steeds om haar hierover in te lichten. Daaraan staat volgens hem de geheimhoudingsplicht in de weg, want de depotovereenkomst is met de man gesloten. Hierop dient de vrouw een klacht in bij de kamer van toezicht te 's-Hertogenbosch.

Overwegingen

De kamer verwerpt het verweer van de notaris dat de klacht te laat is ingediend. De termijn van drie jaren is ingegaan op het moment waarop de notaris aan de vrouw meedeelde dat hij het depot niet had gehouden ten behoeve van haar, maar ten behoeve van de man. Dat was op 18 juni 2007.

De notaris heeft het restant van de 40.000 euro nadat de beslaglegger was voldaan, uitgekeerd aan de man. De notaris wijst erop dat hij indertijd, voordat hij 99.737 euro overmaakte aan de vrouw, hierover overleg heeft gepleegd met de advocaten van de vrouw. Die hebben bevestigd dat hetgeen uitging boven het in het beslag genomen bedrag, kon worden uitgekeerd aan hun cliënte. Zij zouden echter hebben verzuimd om daaraan toe te voegen dat een eventueel na voldoening van de schuld overgebleven surplus van het depotbedrag ook aan hun cliënte toekwam. Het convenant muntte in dit opzicht niet door duidelijkheid uit, aldus de notaris.

De kamer stelt vast dat de notaris de gemeenschap van goederen als uitgangspunt heeft genomen. Als hij het convenant goed had gelezen (en hij heeft het ontvangen op de dag van het passeren van de transportakte), had hij moeten zien dat hij dat niet als uitgangspunt kon kiezen. Op het moment dat hij concludeerde dat het convenant niet duidelijk was, zoals hij zelf zegt, had hij de belangen van de vrouw mede moeten behartigen. De vrouw stelde dat op grond van het convenant het surplus geheel aan haar toekwam en de kamer komt het voor dat deze lezing 'geenszins onredelijk' is. De kamer is van oordeel dat de notaris tekort is geschoten in de behartiging van de belangen van de klagster en haar ten onrechte niet heeft geïnformeerd. De klacht is daarom gegrond. De kamer weegt mee dat de notaris geruime tijd niet heeft gereageerd op vragen en verzoeken van de klagster en legt de notaris de maatregel van waarschuwing op.

Het hof onderschrijft de uitspraak van de kamer. Het hof acht het onbegrijpelijk dat de notaris op de enkele mededelingen van de advocaten is afgegaan. De notaris had, nadat het convenant hem ter kennis was gekomen, op zijn minst moeten uitzoeken of de uitlatingen van de advocaten in overeenstemming waren met de inhoud van het

convenant. Dat spreekt temeer nu in het convenant niet is te lezen dat een bedrag van 40.000 euro aan de man toekwam. Nu de notaris geen nader, althans onvoldoende onderzoek heeft gedaan, kan de beslissing van de kamer in stand blijven. Hof Amsterdam, 11 oktober 2011, nr. 200.084.350/01 NOT (LJN BU2044)

Opmerking

De notaris moet niet afgaan op verklaringen van advocaten, ook niet als het de advocaten van de belanghebbende partij zijn. Hij moet documenten zelfstandig beoordelen en vooral niet uit het oog verliezen hoe (de verdeling van) een ontbonden gemeenschap van goederen werkt. (bew. BKJH)

Kandidaat-notaris, die van kantoor wisselt en vervolgens haar diensten aanbiedt aan cliënten van haar vorige werkgever, handelt in strijd met hetgeen een redelijk handelend kandidaat-notaris betaamt.

Uitspraak: *gegrond; geen maatregel*

Casus

De kandidaat-notaris, die van 1 maart 2006 tot 1 februari 2010 bij de oud-notaris in dienst is geweest, is sedert 1 februari 2010 werkzaam op het kantoor van notaris X. Op 31 maart 2010 is de oud-notaris door één van zijn zakenrelaties benaderd met de mededeling dat hij een brief van de kandidaat-notaris, gedateerd 26 maart 2010, had ontvangen van de navolgende inhoud:
'Beste (...),
Per 1 februari 2010 ben ik als kandidaat-notaris/estate-planner werkzaam bij notaris-kantoor A.
Ik ben als volgt bereikbaar:
(...)
Eerder heb ik op prettige wijze met je samengewerkt en ik hoop dat ik jou en je cliënten ook in de toekomst mag ontmoeten. Gelet op de afstand kunnen besprekingen/passeerafspraken ook bij jou op kantoor plaatsvinden.
Met vriendelijke groet,
(naam van de kandidaat-notaris)'
De oud-notaris heeft de kandidaat-notaris medegedeeld dat zij heeft gehandeld in strijd met de regels die voortvloeien uit

de Wet op het notarisambt (Wna) en de daarop gebaseerde Verordening beroeps- en gedragsregels (Vbg) en dat hij van de kandidaat-notaris een schriftelijk excuus verwachtte en een brief aan de door haar aangeschreven personen om de laatste zinsnede in haar hiervoor aangeduide brief aan die personen te herroepen. Tevens heeft hij de kandidaat-notaris medegedeeld dat hij zich het recht voorbehield om een klacht in te dienen bij de kamer.
De kandidaat-notaris heeft haar excuses aangeboden aan de oud-notaris en een excuusbrief gestuurd aan de vijf door haar aangeschreven personen. De notaris dient toch een klacht in bij de kamer van toezicht om een principiële uitspraak te krijgen.

Overwegingen

De kamer van toezicht te 's-Hertogenbosch overweegt dat een (kandidaat-) notaris zich jegens zijn beroepsgenoot als een goede collega dient te gedragen (artikel 17, eerste lid Vbg) en zo veel mogelijk dient te voorkomen dat de vrijheid van notariskeuze onnodig wordt beperkt (artikel 18, eerste lid Vbg). Indien de kandidaat-notaris aan enkele van haar uit haar vorige werkkring bekende tussenpersonen een brief zou hebben gestuurd met haar nieuwe adresgegevens zou dat niet zonder meer onoorbaar ten opzichte van haar vorige werkgever zijn geweest. De kamer van toezicht oordeelt echter, dat – anders dan de kandidaat-notaris heeft betoogd – de inhoud van die brieven wel degelijk wervend is. Dat het in het onderhavige geval om het aanschrijven van 'slechts' vijf tussenpersonen gaat, doet hieraan in het geheel niets af. De kamer verklaart de klacht dan ook gegrond, maar legt geen maatregel op, omdat de kandidaat-notaris zich heeft gerealiseerd dat het versturen van de betreffende brieven niet correct was ten opzichte van de oud-notaris en hem haar excuses heeft aangeboden. Daarnaast heeft zij een excuusbrief aan de vijf door haar aangeschreven tussenpersonen verzonden.
In het hoger beroep, dat door de kandidaat-notaris wordt ingesteld, oordeelt het hof dat de laatste zinsnede van haar hiervoor aangehaalde brief een wervend karakter heeft en een aanbod tot dienstverlening aan cliënten van de oud-notaris

inhoudt. Deze handelwijze is in strijd met hetgeen een redelijk handelend kandidaat-notaris betaamt. Daarnaast is de handelwijze van de kandidaat-notaris in strijd met artikel 17 lid 1 Vbg op grond waarvan een (kandidaat-)notaris zich jegens zijn beroepsgenoten als een goed collega dient te gedragen. Het aanschrijven van tussenpersonen die cliënt zijn van een – voormalige – beroepsgenoot op de hiervoor omschreven wijze, gaat verder dan enkel het verspreiden van een 'nieuw visitekaartje'. De kandidaat-notaris heeft hiermee de indruk gewekt dat zij de aangeschreven tussenpersonen zou willen 'meenemen' naar haar nieuwe werkkring. Dat in haar arbeidsovereenkomst met de oud-notaris geen concurrentie- of relatiebeding was opgenomen, maakt dit niet anders.

Het hof is met de kamer van oordeel dat de klacht gegrond is, maar ziet hierin onvoldoende aanleiding tot het opleggen van een maatregel. Daarbij heeft het hof ten gunste van de kandidaat-notaris in aanmerking genomen dat niet eerder sprake is geweest van tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen, de kandidaat-notaris aan de oud-notaris haar excuses heeft gemaakt alsmede een excuusbrief heeft gestuurd aan de door haar aangeschreven tussenpersonen.

Het hof bevestigt de beslissing van de kamer.

Hof Amsterdam, 4 oktober 2011, nr. 200.083.699/01 (LJN BT6864)

Opmerking

Kandidaat-notarissen, die een notaris-kantoor verlaten, mogen daarvan wel kennis geven aan de cliënten, waarmee zij in de beëindigde werkkring een relatie hadden, maar ze mogen niet proberen die relaties naar hun nieuwe werkgever 'mee te nemen'. (bew. HMS)

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtuitspraken te lezen. Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, telefoon 070 3307133 (w.geselschap@knb.nl)

Toewijzing protocol

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van mw. mr. E.P. Veneklaas Slot tot 1 januari 2011 notaris te Kapelle, m.i.v. 1 april 2012 toe te wijzen aan **mr. G.L.F. Sarneel**, notaris te *Kapelle*.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van mr. R.G.M.C. van Rappard tot 1 september 2011 notaris te Rotterdam, m.i.v. 1 mei 2012 toe te wijzen aan **mr. M. Lampe**, notaris te *Rotterdam*.

Overleden

Op eenenveertigjarige leeftijd op 3 april 2012 de heer **mr. F.H.C. Jansen**, oud-notaris te *Rotterdam*.

Op eenentachtigjarige leeftijd op 6 april 2012 mevrouw **M.J. Slis-Stroom**, oud-notaris te *Amsterdam*.

Eervol ontslag op verzoek is verleend aan:

mr. P.J.M. Esser, notaris te *Gorinchem*, m.i.v. 1 mei 2012;
mr. E.M.A. van Thiel, notaris te *Haaksbergen*, m.i.v. 1 mei 2012;
mr. F.C. Kroes, notaris te *Hellevoetsluis*, m.i.v. 25 mei 2012;
mr. J.H. Kemp, notaris te *Hellendoorn*, m.i.v. 1 juli 2012;
mr. A.G.H.M. Res, notaris te *Bergen (N.H.)*, m.i.v. 1 juli 2012;
mr. O.J.M. de Bruijn, notaris te *Rotterdam*, m.i.v. 1 juli 2012.

Ontnuchterend en ontluisterend!

Kandidaat-notarissen vormen de toekomst van het notariaat. Zij verdienen meer aandacht van het bestuur en aan hen moet meer invloed worden gegeven. Dit staat in de notitie 'Een nieuwe koers' (zie NotarisNet) en spreekt mij als kandidaat-notaris zeer aan. Volgens Verstappen (zie *Notariaat Magazine* april 2012) is met de kandidatenbrief van oktober 2011 (zie NotarisNet) door het bestuur nauwelijks iets gedaan. Mooie woorden, maar zouden deze ook worden omgezet in daden door het nieuwe bestuur?

KANDIDATENBRIEF

Vol goede moed ging ik 24 april naar de algemene vergadering om te horen wat onze nieuwe KNB-voorzitter te vertellen had. Zou hij iets zeggen over de positie van de kandidaat-notaris? In eerste instantie niet, echter bij de rondvraag werd gevraagd hoe het bestuur dacht over de positie van de kandidaat-notaris en of ze er iets aan zouden gaan doen. Het antwoord van de kersverse voorzitter was ontnuchterend en wellicht zelfs

ontluisterend. Enigszins aarzelend gaf hij aan dat het huidige beleid niet zal worden afgebroken. Het wordt gehandhaafd, maar meer ook niet. De kandidatenbrief blijft ook door dit bestuur onbeantwoord. Mijn conclusie is dat we als kandidaat-notarissen niets van het bestuur hoeven te verwachten over onze positie.

LAAT JE HOREN

Tijdens de vergadering werd geopperd dat kandidaat-notarissen ook actie zouden kunnen ondernemen, aangezien meer dan de helft van de leden kandidaat-notaris is. Als dit een uitnodiging is om weer een coup te plegen, dan wijs ik die toch af. Na de recente roerige periode is onze beroepsgroep wel toe aan enige rust en reflectie.

Maar dat is geen reden om niets te doen en af te wachten! Laat je horen binnen je eigen kantoor. Woon ringvergaderingen bij en verkondig daar je mening. Participeer in de discussies op sociale media. Een actieve (kritische) opstelling is gewenst.

PLEIDOOI

Mijn bijdrage hieraan begint met het pleidooi dat de Commissie kandidaat-notarissen niet wordt opgeheven als gevolg van het aangekondigde onderzoek naar de organisatie van de KNB. Het bestaansrecht van deze commissie en de wenselijkheid en relevantie ervan is meer dan ooit gerechtvaardigd.

Mag ik u begroeten en naar u luisteren op de volgende ringvergadering?

Kano

Vier kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

Voor inlichtingen over tarieven, plaatsingen
en combinatiekortingen van
personeelsadvertenties voor:

Notariaat magazine

WPNR

Juristopmaat
de carrièresite voor juristen

kunt u contact opnemen met:

Sales & Services,

Gerrit Kulsdom, T 0229 - 211 211

E-mail: administratie@salesandservices.nl

Uw gift leeft voort...

Hartpatiënten Nederland komt al 40 jaar op voor de belangen van hartpatiënten. Doel is om hartpatiënten, familie, nabestaanden en andere geïnteresseerden op allerlei gebieden zoveel als mogelijk te ondersteunen. Om in de toekomst de belangen van hartpatiënten te blijven behartigen, is **Hartpatiënten Nederland** afhankelijk van donaties, giften en legaten.

✉ Postbus 1002, 6040 KA Roermond
☎ 0475 - 31 72 72
🏠 Hartpatiënten.nl
Hartgenoten.nl
📧 roermond@hartpatiënten.nl

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

Bent u klaar voor het nieuwe huwelijksvermogensrecht?

Modellen voor het Notariaat incl. het nieuwe huwelijksvermogensrecht per 1 januari 2012

Met de *Modellen voor het Notariaat* bezit u digitale modellen erfrecht, huwelijksvermogensrecht en tekstblokken voor de estateplanningspraktijk. Compleet met toelichtingen voor uw cliënt.

Met een digitaal 'klikstelsysteem' kunt u kiezen voor kant en klare modellen testamenten en huwelijksvoorwaarden, maar u kunt ook eenvoudig en snel via 'blokken' uw eigen modellen samenstellen. Ook kunt u uw eigen teksten verwerken in de modellen.

50% korting

Ontvang nu tijdelijk de *Modellen voor het Notariaat* met 50% korting. U ontvangt hierbij ook gratis de uitgave *Nieuw Huwelijksvermogensrecht (Tekst en Toelichting)*.

Van € 1500 voor € 750*.

Bestellen of meer informatie?

Ga naar de webshop van www.scherpinnotariaat.nl

*Deze actie loopt tot 30 april 2012

Sdu UITGEVERS

ScholsBurgerhartSchols

Accountancy is ons vak
het Notariaat ons specialisme

25 jaar

BNA *Bureau Notariaat & Advocatuur*
Meesters in accountancy

25 JAAR GELEDEN BEGONNEN ALS

PION(IER)

NU

Grootmeester

IN 1987 BEGONNEN ALS PION(IER), IN 2012 GROOTMEESTER!

BNA is als administratiekantoor begonnen, en in 25 jaar uitgegroeid tot de grootste branche-accountant binnen het Notariaat. Sinds de oprichting van BNA in 1987 is de notariële wereld sterk veranderd. En deze verandering zal zich nog verder doortrekken. De nieuwe Notariswet zal een van de ontwikkelingen zijn die invloed heeft op uw bedrijfsvoering. Als BNA volgen wij de ontwikkelingen op de voet. Wij helpen u bij het tactisch schaakspel dat de notariële onderneming tegenwoordig is.

WIJ ONDERSTEUNEN U DAAR, WAAR U HET NODIG HEEFT
Daar zijn wij groot mee geworden!

Rosemarie Wielinga-de Winter RA
Pieter den Ouden AA

Oude Utrechtseweg 26-28
3743 KN Baarn
Postbus 1008
3740 BA Baarn

T (035) 693 64 44
F (035) 693 95 55

info@bna-lodder.com
www.deNotarisPraktijk.nl

